

REALITATEA

(SAU LUCRURILE AȘA CUM LE VEDEM CU OCHII)

ILUSTRATA

ABONAMENTE: Pe un an 350 lei;
pe 3/4 an 180 lei; pe 3 luni 100 lei.

APARE TOTDEAUNA DUMINECA
Sub Direcția unui Comitet

Redacția și Administrația:
Cluj, Str. Regina Maria, 36.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

REGINA EVANTAIULUI

Renumita dansatoare Ilona Karolowna, la Carnavalul din Berlin

„REALITATEA ILUSTRATĂ”
revistă săptămânală

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA
Cluj—str. Regina Maria Nr. 36—Cluj
Telefon 4-46
Pentru București: Calea Victoriei 39.
Telefon 63-92

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an întreg . . . . . Lei 350
Pe o jumătate de an . . . . . „ 180
Pe trei luni . . . . . „ 100

PENTRU STRAINATATE:

Pentru America \$5
Jugoslavia și Cehoslovacia . lei 500

Sub direcțiunea unui comitet
Secretar de redacție: N. Constantin

Curiozități

INSEMNĂRILE critice ale lui Sainte-Beuve, publicate recent, au realizat încă odată și ascuțimea spiritului acestei mari personalități a veacului trecut, dar și scăderile pe care, fatalmente, le avusese și pe care, cu excepțional dar de autocritică, le mascase în viață.

Din prevedere și din conștiinciozitate profesională, Sainte-Beuve se păzise să formuleze asupra unor opere și a unor scriitori, aprecieri de a căror temeinicie nu era tocmai sigur, lăsând ca vremea să le confirme, sau să le infirme.

Aceste aprecieri au fost, însă, așternute în carnetul rămas inedit, până'n ultima vreme. Citindu-le acum, — rezerva lui Sainte-Beuve apare intru totul îndreptățită căci, lipsindu-i perspectiva timpului, criticul greșise fatalmente, în judecarea anumitor opere și anumitor oameni.

Nimeni nu-i infaibil și nimeni nu-i profet!

Nu a fost nici Sainte-Beuve căci unele elogii ale sale n'au fost validate de timp, iar unele săgeți s'au frânt, — ca de pildă, acelea îndreptate în contra lui Balzac, despre care spuneau că, pentru a da la lumină câteva flori maladive și rare, a avut nevoie de o movilă de gunoi mai înaltă decât o casă...

„Iar acum când nu mai sunt flori și când gunoii nu va mai zămislî, gunoii crește, crește.”

Pentru Sainte-Beuve gloria lui Balzac se întindea „ca un șancru.” Autorul Comediei Umane a păstrat chiar în cele mai bune romane ale lui ceva din joshnicia debuturilor sale.

Il compara cu romancierii de duzină dar avea sinceritatea sau cinismul să declare că „fiecare critic își are vânatul favorit, asupra căruia se năpustește și pe care îl jumulă, cu predilecție. Pentru mine vânatul e Balzac.”

Dacă ne-ar îngădui spațiul, am putea face, pornind de la Sainte-Beuve, câteva incursiuni în domeniul criticii de la noi, supusă fatalmente aceluiași greșeli. În definitiv,

poetul preferat de „Junimea” nu era autorul Luceafărului, ci Samson Bodnărescu.

Gherea lansase câteva talente, ale căror aripi s'au dovedit de ceară, și anatimizase câțiva scriitori, al căror loc e statornicit în literatură. În zilele noastre un critic nu-l re-

cunoaște pe d-l Sadoveanu, altul a decapitat opera lui Gherea și a lui Galaction, iar al treilea descoperă în fiecare săptămână cel puțin șase genii autohtone. Ce bine-ar fi dacă toți criticii ar avea prevederea și conștiinciozitatea unui Sainte-Beuve.
Ion Pas.

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

Nu e puțin lucru ca aproape o sută de mii de oameni să se adune la olaltă în capitala țării, și alte multe mii să se adune prin diferitele capitale de județ, și cu toții într-un glas să ceară schimbarea guvernului. Este lesne de înțeles că ministrii și partidul liberal a trecut printr'un moment greu când toată această mulțime s'a adunat Duminecă în București și în restul țării. Dacă au fost unii cari să creadă că în urma acestor adunări imediat guvernul se va schimba, aceștia au greșit, după cum au greșit și acei cari — prea optimiști — socot că adunarea partidului național-tărănesc și a celorlalte partide de opoziție n'a avut nici o influență asupra situației generale.

După ce s'au adunat d. Iuliu Maniu, care cu o zi înainte arătase înaltei Regențe scopul adunărilor — s'a prezentat iar aceștia spre ai tălmăci dorințele poporului. Se înțelege că dorința tuturor căți au venit la București sau căți s'au adunat prin capitalele de județ este ca guvernul să plece imediat și în locul lui să vină partidul național-tărănist. Dorința tuturor este să se facă alte alegeri, alegeri libere, fiecare socotind că schimbându-se cărmuirea, se vor îndrepta și stările rele din țară. Regența n'a dat d-lui Maniu un răspuns mulțumitor și atunci conducătorii din partidul național-tărănist au hotărât că în ziua de 22 Aprilie — dacă până atunci cererile lor nu vor fi satisfăcute — să țină adunarea la Alba-Iulia, cu sau fără voia guvernului. De asemenea ca o dovadă că ei nu recunosc guvernul liberal, deputații și senatorii național-tărăniști — cum o treime din toți reprezentanții în Parlamentul românesc — au hotărât să se retragă din Parlament, să nu mai participe la lucrările Camerei și ale Senatului. Dacă Ministrul de Interne — mai mult spre a îmbărbăta pe partizani — a arătat că nu se prea sînchisește de această retragere, nu e mai puțin adevărat că faptul prezintă multă gravitate, că s'ar putea foarte ușor ca viitorul guvern să nu voiască a recunoaște legile făcute în lipsa opoziției. Cu atât mai mult cu cât dintre aceste legi este și aceea care statorește situația diferitelor confesiuni (religii) în statul nostru.

Noi, cari privim fără părtinire la luptele politice trebuie să mărturisim înfristarea noastră că în țara românească — oricât de grele ar fi momentele și stările — oamenii luminați nu pot punge mai presus de dușmăniile lor și de ambițiile personale interesele țării și ale neamu-

lui și nu se unesc la olaltă pentru ca din împreuna chibzuire să iasă hotărârile cele mai bune.

Țara noastră a fost din nou cinstită în persoana domnului Profesor Nicolae Iorga. La o serbare dată în cinstea sa la Madrid, în Spania, regele Alfons a decorat pe d-l Iorga cu marele cordon al ordinului Alfons.

Domnul Titulescu a fost rugat să vie în țară. Fiind suferind, d-sa a anunțat că imediat ce se va restabili va sosi. Ss pune în legătură această invitație cu evenimentele la ordinea zilei. E foarte posibil ca înalta Regență să însărcineze pe d-l Titulescu cu formarea unui cabinet de tranziție și de alegeri.

Între germani și ruși s'a iscat o neînțelegere destul de gravă dar care acum e pe cale de a se stinge. Rușii au arestat pe mai mulți ingineri germani, învinuindu-i că lucrează împotriva intereselor sovietelor. Germania cerând socoteală de acest lucru, cei dela Moscova s'au arătat gata să elibereze pe ingineri din închisoare.

Cu începerea primăverii și grecii au început să se manifeste — după obiceiul lor — făcând revoluții. La Athena comuniștii, după o adunare s'au încercat cu armata și pe strade s'au dat lupte în care au căzut răniți și dintr'o parte și dintr'alta.

În California apele au venit mari, au înecat satele și câmpurile și au pricinuit pagube mai mari încă decât în anul trecut când s'a revărsat fluviul Missisipi. Bucate, vite și multe averi au fost duse de apă, copiii și oameni au fost uciși.

Ce spune domnul Briand?

LOVITURA DE GISMA A LUI BETHLEN

— Hai, cară-te!

(după Le Rire, Paris)

SOCIETATEA NAȚIUNILOR VA FI
TRANSFERATĂ LA VIENA?

Ideea e cât se poate de bună; sediul
Ligei va fi cât se poate de potrivit
în țara operetei

STATELE UNITE CONTRA SUB-
MARINELOR

Submarinele sunt oprite! Câci păcătoși de europeni ați fi capabili să
îndreptați împotriva Americii

BRUTARUL COOPERATIST

— Ce fel de pâine mi-ați vândut?
Am găsit cuie ruginite într'insal
— Nu sunt responsabil de rugină,
tovarășe, adresează-te autorităților
competente.

Maxim Gorki

Cu prilejul aniversării de 60 ani

VAGABONDUL de geniu, care a cucerit cu scrisul său întreaga lume cultă, împlinește anul acesta 60 de ani.

Alexis Peskow, zis Maxim Gorki pseudonimul său literar, care în-

serviască de ele. Rând pe rând Gorki cunosc slova marilor scriitori. Citea cu o pasiune nemai pomenită.

Dându-și seamă însă, că îi lipsește atâtea cunoștinți, se hotără să

Gorki cu soția și copilul său mai mic

seamnă „Amarul”) s'a născut prin anul 1868 sau 69. Nici el nu știe precis data nașterii. Copilul unui tapișer din Nijni Novgorod, fu sorlit de mic să 'ndure mizeria.

Tatăl său muri de holeră, iar peste puțin timp muri și mama sa de tuberculoză, boala de care suferă și scriitorul. Rămas orfan, fu luat spre creștere de bunicul său din- spre mamă care dupe ce-l învăță

Gorki cu fiul său cel mai mare (prin anul 1900)

să scrie și să cetească, silit de sărăcie, îl dădu ucenic la un cizmar.

Dar acela care trebuia să ajungă mai târziu marele scriitor al Rusiei și al întregii lumi, fire nestatornică, închuiată spre hoinăreală, părăsi repede cizmăria, intrând la un desenator, ca după puțin să fugă și de-aci, iar dupe alte noi încercări, să ajungă ajutor de bucătar pe un vapor. Din întâmplare, șeful său, bucătarul, era un om căruia-i plăcea să citească.

Avea pe vapor o ladă cu cărți. Micului Maxim i se îngădui să se

serviască de ele. Rând pe rând Gorki cunosc slova marilor scriitori. Citea cu o pasiune nemai pomenită.

Dându-și seamă însă, că îi lipsește atâtea cunoștinți, se hotără să

Gorki cu scriitorul Andreew (prin 1900)

gând și pe care încă nu putuse s'o robiască.

Cantonier, copist la un avocat,

Gorki și Tolstoi

plece la Kazan, unde spera el să poată învăța carte și fără bani. Neizbutind să-și îplinească visul, fu nevoit să intre slugă într'o brutărie, cu o plată de nimic.

Munca neîntrerupt ziua și noaptea, muncă de rob și cu cât preocupările sale erau mai fnalte, cu cât năzuințele creșteau, înboldite de genialitatea de zăcășea în el, cutât mai mult suferă, văzându-se cât de neînsemnat este și 'n ce societatea de oameni ticăloși e silit să trăiască.

Abea aci începe adevăratul său calvar. In 1888, desgustat de viața mizerabilă ce o ducea, încearcă să se sinucidă, — dar nu izbutește.

Chinul de nemăsurat al celor ce năzuiesc mult și nu pot ajunge la împlinirea visurilor, îl prinse și mai puternic măcinându-l, și revoltat în potriva sorții se-apucă de toate, nedesăvârșind nimic, frământat veșnic de neastâmpăr, împins necontentit departe, mai departe, pe căi necunoscute, spre steaua ce-i lumina în

vanzător de fructe etc. străbate pe jos aproape toată Rusia, trăind pe rând toată gama durerilor omenesti

Gorki cu Lenin in Italia (prin 1910)

sau văzând cu proprii săi ochi, viața ticăloasă a celor de jos.

Intr'un ziar din Tiflis și-a publicat prima sa nuvelă Makar Ciudra. Restabilindu-se în Nijni Novgorod, prin 1893 cunoaște pe Korolenko.

Dupe cum însuși Gorki scrie, Korolenko e acela care l'a învățat multe în ale scrisului și care l'a ajutat prin sfaturile sale, ca să intre în marea literatură.

Peste puțin Gorki ajunge să fie cunoscut în întreaga Rusie și treptat își câștigă celebritatea, trecând granițele tuturor țărilor civilizate.

Rari sunt acei scriitori cari să-și

Portret de a lui Gorki

fi trăit în totu operele scrise. El a avut această soartă tristă. N'a fost numai un simplu observator al dramelor sale, care ascens în umbră își adună notele, ci a fost părtaș direct al fiecărei întâmplări așternută pe hârtie.

Subiectele și le-a luat în majoritate din lumea mizerabilă în care a trăit, și scrisul său farmecă mai ales prin lipsa lui de meșesugiri.

Nu poartă nici o influență a premergătorilor săi, iar izbânda desăvârșită la care a ajuns în lumea li-

Portret de a lui Gorki in Sorrento

terilor, se datorește netăgăduitei sale originalități.

In 1905 fondă la Nijni Novgorod o casă de editură pentru răspândirea operilor marilor scriitori ruși și străini, în ediții eftine.

E propus ca membru al academiei, dar partidul reactionar

(Citiți urmarea în pagina 7).

Salvați pe un nevinovat dela moarte

Am publicat, într'unul din numeroarele noastre trecute, răspunsul care a fost premiat la concursul „Salvați pe un nevinovat dela moarte.”

Premiul al doilea a fost obținut de d-l **Constantin Dumbrăveanu București**; premiul al treilea a revenit d-lui **Sandu Irimescu, Ploști**; celelalte șapte premii au fost câștigate de d-nii:

Alfred Șoimu, București, Eugen Jebelșanu, Brașov, Cazămir Iosif, Arad, Camil Alexandru Mazilu, Ch.șinău, „Inbu”, Hunedoara, Ionel Bobaru Ploști și Ioan Barbu, Vaslui.

Publicăm de asemenea și numele tuturor concurenților care au dat răspunsuri potrivite.

Au soluționat problema prin tăierea firului electric următorii:

Arad: Cazămir Iosif, Delamarian Ivanu.

Bazargic: Constantin Venu.

Bălți: D. Oighenstein.

Brașov: Colgiu George, V. Stroe.

Brăila: A. Feigeles.

București: Carol Davidsohn, Ernest Hillard, Harry Pecu.

Caracal: Stefania Dumitrescu.

Chiurt: M. Damian.

Cluj: A. Mudra.

Constanța: Costăchescu Victor.

Craiova: Paul Enescu.

Dea: Ioan Maghiaru.

Galați: Paul I. Diaconescu, Levan Muhlstein, Gavrilescu Costică.

Guranda: Ioan Cornea.

Iași: George Berghiner, George Bere.

Letea-Nouă (Bacăn): Valeria Dăscălescu

Oradea: Rică Kimion.

Orhei: Ing. Tovie Lahter.

Ploști: Ionel Bobaru.

Piatra-Neamț: Ticu C. Groholske

Pitești: Mircea Stamatescu, G. Varabiev, N. Miron.

Puești: Mila Bercovici.

Răcăștie: Ioan Baciu.

Roman: Ovidiu.

Satulung: Chirobont.

Sighet: Codrea Ioan.

Tecuci: Ciobotaru Petru, Gh. Casaneanu, B. N. R.

Tg. Jiu: Lica Nisipeanu.

Vaslui: Eugen Simina.

Au preconizat oprirea curentului in uzină:

Abrud: Gherman Nicolae.

Adjud: F. Sakelary.

Alexandria: Laurentiu Ionescu, Demetrian V. Georgescu.

Alba-Iulia: Ioan Pleșa, Cpt. Spiridonescu, Lt. Popescu, Lt. Hâma Ioan, Cristina Vasile.

Arad: C. B., Frențiu Iosif, Liviu C. Pop, Cimpoeș Nicolae, Mircea Dragos.

Aiud: George German, Sabin Garban, Flușu Ioan.

Arcești (Romanați): Lucia Săndulescu.

Azuga: Toma Lenke.

Bacău: Elena Bragadiceanu, C. N. Cămentiu, Ecaterina Profiriu, George A. Vatavu, Const. D. Iorga, Fedy Berenstein, Mariana Tulescu, Lt. Cristescu, C. Teofănescu, Mary Merhoffen, George Căiserliu, Lt. Nițulescu Nicolae, Capt. Luca Emil Ioan Barlan, Gica Cerchez, Agofonia, Herțescu, Haralamb Radovici, Feicevici Carol.

Baia-Mare: Pop Alexandru.

Bălș: Tațiana P. Ionescu, Dinu M. Roșca, Th. Curelea, C. Rădulescu.

Bazargic: Raina Ghikman, Stefan Stănicu, Zamfir E. Const. Marin Nedeliescu, Iristu C. Nicolae, Sergiu Seocevicu, Georgiu Emille, P. Fuiuoaia, Zamfir C. Constantin, Marin. Nedeliescu, Constantin Nanu.

Băbeni: Gr. Ionescu.

Bănta (Hunedoara): Traian Drăgan.

Bălănești: Gabriel P. Șelaru.

Bălți: Solomon Preiman, Ghenoiu, Z. Sapunaru, Varzariu Nastasia, Pirkesohn Samuil.

Bărlad: I. Saveluck, Vasile Posariu, Isoianu George, Traian Idriceanu.

Bărești (Hunedoara): Traian Drăgan.

Belint: Ioan Adam, Nicolae Săsescu, Terezia Ciurescu.

Bistrița: Lt. George Mores, George Roman, Remus Onoe, M. Șilincan.

Biaj: Isidor Sasărman, Gh. Măglașiu.

Boghești: Antohe Gh. Ifrim.

Botoșani: Lt. Meza, C. Constantin, Broida Bloom, Robert Segal, Carol Blumenfeld.

Brașov: Alexandru Muslea, Serban Nicolae, Cămpău Ion, N. Tomescu, Săndrea Aurel, Mihăilescu Traian, Ivanovici Nicolae, Traian Apostoleanu, Christea Tabără, Eug. Jebelșanu, I. Ciora, Marioara Sanghin, Grigore Popescu.

Brăila: George Gh. Vrabie, Jean C. Macriș, Maurițiu Herman, Oreste J. Sarassy, Aurel Petcu, Apostol S. Ruscovici, Alexandru Raduș Georgian I. Găgulescu, Emil Beșchea, N. R. Traolos, Sergiu V. Ionescu, G. V. Zuroriu, Panait Ioan, Aurel Crețulescu, C. Carapetru, Cristu G. Theodoridis, Jenny G. Naca, Jackues Kaufmann.

Bucu (Ialomița): Mimmy N. Tomescu.

București: Geoceanu, D. Pecenic, Hélène Th. Gheroghiu, Jean Bădescu, Cealir Leon, Tilica Mateescu, Sady Barber, Rondoleanu Radu, Danielo R. de Miradete, Cocuța Gherman, C. Ionescu Sănger Sandru Sviru, Eremia Irimia, Ella Broide, Ionel Stăncioi Gh. Dima, Costin Nădejde, Leone Garcia, Ionel Olteanu, D. G. George, Moritz Z. Davidsohn, Ing. Wagner W. Ilie, Petre Barzanu, Papadisea Eleftere, Sandu Leon, Const. C. Frimu, Mircea Wassermann, Metodie Caravasileff, Vladimir Călinescu, Const. I. Dinescu, V. T., Jean I. Jicmon, Berta Aronovici.

(Vom continua cu publicarea numelor concurenților în numărul viitor).

Iarna în munții Tatrei...

În Cehoslovacia sporturile de iarnă, ca și la noi în Carpați, continuă să pasioneze pe cei cari le iubesc. Zăpada abundentă formează din acest (înt al șirului nordic și este al munților Boemiei una dintre cele mai potrivite regiuni sportive. Ilustrația noastră reprezintă un instantaneu care arată mai bine decât orice descriere prin vorbe cum sportul se poate îmbina cu frumusețea naturii spre a da imagini plastice dintre cele mai minunate.

Un yacht care lunecă pe gheață: cu ajutorul pânzelor întinse, acest yacht de un nou sistem alunecă pe lacul înghețat

Nu-ți bate capul! Căsătorește-te cu cine ți-e drag

Despre cele materiale se va îngriji Societate Română de Asigurare „Fericirea” Prin un sistem cu totul nou american, în termen de 6 luni, cu mică contribuție, vă puteți asigura o zestre de 100.000 (mii) până la 1.000.000 (milion) lei. Tot prin acest sistem puteți crea fericirea decurândului născut sau moștenitorului dv. Adresați-vă cu încredere **Oficiului nostru Regional, Cluj, Str. Regina Maria 36**, unde veți primi lămuririle necesare.

Angajăm achizitori destoinici garantivi cu plată bună.

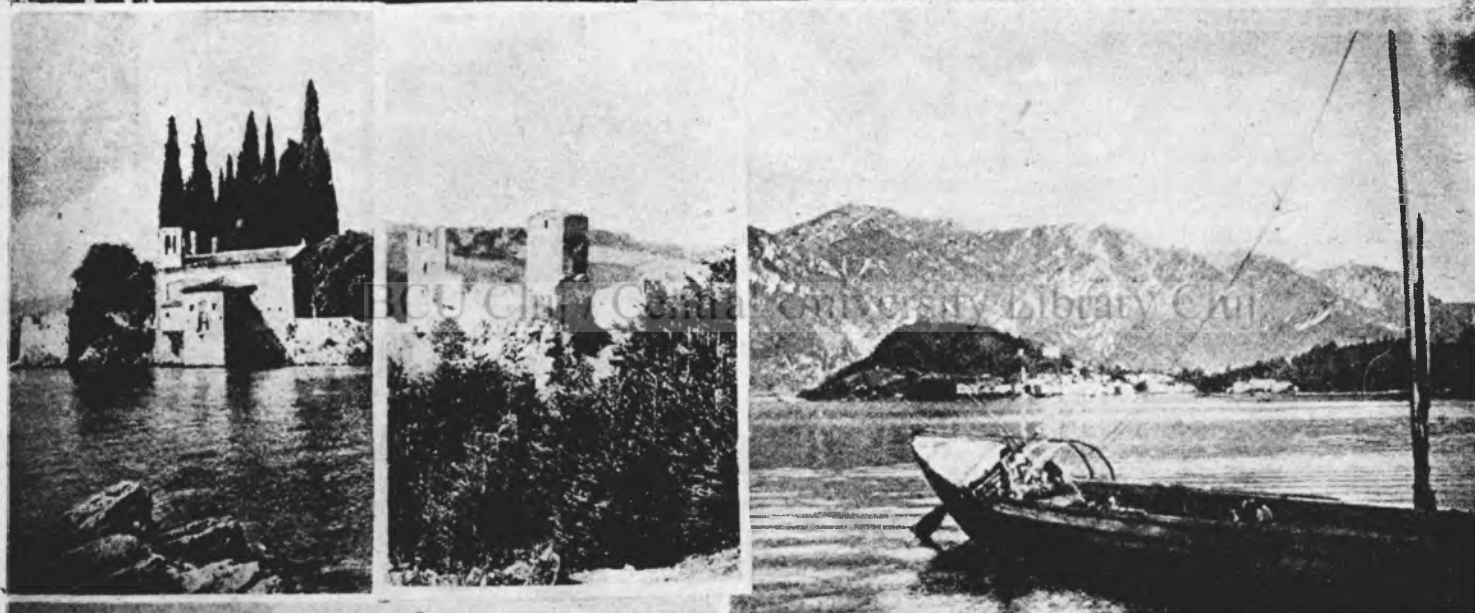
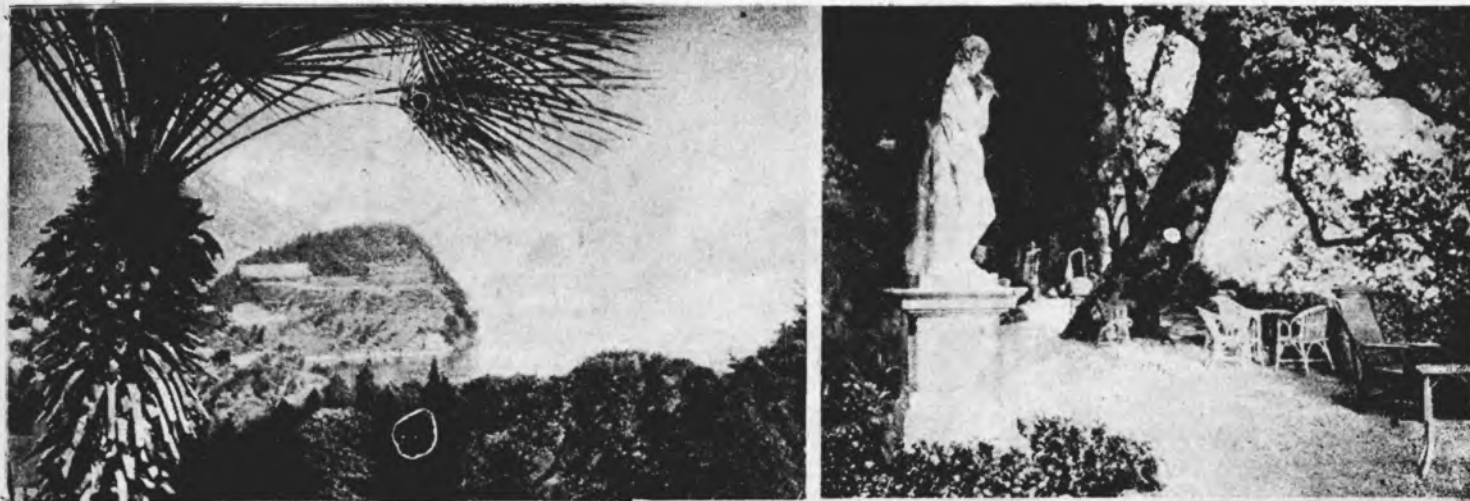
Și Soarele la Sud...

Iar în același timp pe lacul Garda, unul dintre cele mai mari și mai pitorești lacuri ale Italiei — (înălțimilor de mare, pentru că peșezat la nivelul cel mai coborât 54 metri deasupra mării) soarele strălucește și încălzește o floră de

sud, producând un climat mai plăcut decât al Rivierei și al tuturor (ținuturilor de mare, pentru că peșezat la nivelul cel mai coborât 54 metri deasupra mării) soarele strălucește și încălzește o floră de

ra-Gardona se află în cea mai frumoasă regiune a țării Brescian și colinele din jur sunt împodobite din abundență cu dafini, măslini, portocali și cedrii, myrt și palmieri. Munții, cărările frumoase și

excursiunile admirabile cari se pot face peste apă, fac din Gardona un ținut plăcut și sănătos de petrecere, nu numai pentru Italia dar și pentru toată lumea.

Ilustrația noastră reprezintă de sus în jos și dela dreapta la stânga Bellagio de pe lacul Como; Terasa vilei Serbelloni la Bellagio, Santo Vigilio pe marginea lacului Garda. Bellagio (pe lacul Como) văzut de pe apă; Gaiino pe Riviera Gardone (lacul Garda) și Idila la Garda; Malcesino (lacul Garda).

Cliseele noastre sunt executate de Zincografia „VIATA” Cluj, Strada Regina Maria 36.

Amanullah și serenada cea mai plăcută

SE înșală amarnic acei cari duc, din primirea triumfală a regelui Afganistanului la Berlin, că mare parte dintre locuitorii din capitala Germaniei ar nutri sentimente monarhistice. Berlinul e republican, chiar dacă ar înălța de 25 de ori mai multe porți de triumf, pentru primirea stăpânilor din țările exotice, de cum a făcut-o.

Nu numai democrații, socialiștii și comuniștii din Germania sunt aderenți aprigi ai formei republicane de stat, dar, în primul rând, partidul central reacționar, adică partidul catolic. Cel mai puternic sprijin al republicii este Vaticanul, la ordinul căruia partidul lui Stresemann merge prin foc și apă, alături de cei din stânga, pentru apărarea republicii, împotriva monarhiștilor. Dece? Pentru că Romei îi convine mai mult o republică, care tratează cu tact și cumpănit, chestiuni religioase, decât un împărat protestant.

Dar dacă Berlinul nu e monarhist, atunci de ce au dat atât de mare importanță vizitei regelui Afganistan?

Căci de fapt Amanullah a fost primit cu fast. S'au arborat mii de steaguri în oraș, nemții au organizat un festival în onoarea lui; institutul politehnic i-a acordat o diplomă de onoare; armată a defilat în fața sa în paradă, așa cum nu a mai făcut de zece ani. Orașul Berlin i-a dăruit un ceas de buzunar, foarte prețios, cu inscripție în limba țării sale. În cinstea lui s'au făcut retragere cu forțe, cu muzica militară în frunte. Hindenburg, în fiecare zi, s'a plimbat cu dânsul, arătându-i muzeele. Și nici nu s'ar putea enumera toate banchetele, și festivalurile, date în onoarea lui. Statul german a ținut să fie la înălțime.

De sigur că fără a fi republican, tot trebuie să compătimești pe bietul rege Afganistan. Oboseala pe care a îndurat-o dânsul, n'ar putea-o suporta muritorii de rând. Dela zece dimineață nu avea odihnă omul nostru, nici o clipă, până târziu noaptea. Alerga dintr'un loc într'altul cu automobilul și din pricina desului salut a suferit de febră mușchulară la brațul drept. Berlinezii îl îndopau zilnic, cu câte cinci banchete, uitând că și un rege nu e decât un om.

Desigur că o primire atât de grandioasă nu i-s'a mai făcut lui Amanullah, nicăiri și nici nu i se va mai face vreodată. Motivul pentru care susținem aceasta e următorul:

Nu e vorba de motive de politică externă. E o poveste afirmația oficialității că primirea fastuoasă s'ar datoră faptului că Afganistanul are piața cea mai deschisă pentru produsele industriei germane și că orice cumpărător trebuie bine tratat de furnizor. Dacă privim bilanțul comercial extern al Germaniei, ușor

ne putem convinge că Afganistanul stă foarte aproape de coadă, în urma chiar a micii insule Helgoland. În timp de un an de zile Afganistanul n'a importat nici atât marfă germană, câtă chirie a plătit guvernul din Berlin pentru două săptămâni, unui principe Hohenzollern, pentru palatul din strada Wilhelm, unde a fost găzduit Amanullah. Și unde mai punem celelalte cheltuieli? Căci gluma cu regele Afganistan a costat pe germani 400.000 de mărci aur. Spre a recăștiga acești bani Germania va trebui să exporteze în Afganistan mărfuri, vreme de cel puțin 30 de ani.

Desigur că această călătorie de vis n'o va uita Amanullah niciodată. Și niciodată nu va ști oaspele regal, că toată parada asta nici n'a fost organizată în cinstea lui... A fost numai un prilej.

Anatole France într'un studiu critic despre Goethe, a început în felul următor:

„Permiteți-mi, ca alegând acum pe Goethe, să vorbesc despre mine. Prilejul e oarte nimerit și bine ales...”

Tot astfel pentru Berlin, vizita lui Amanullah n'a fost decât un simplu prilej. Au sărbătorit pe rege în mod spontan, numai spre a documenta că și republica știe să se prezinte, nu numai imperiul. Era deci nevoie de Amanullah.

Amanullah are un nas coroiat, și o mustată mică neagră. E blând și poartă ochelari. Dânsul a detronat pe bătrânul Emir, spre a ocupa

tronul. Banii pe cari i-a găsit în visteria statului, i-a cheltuit repede și, în anul 1924, a trebuit să-l saveze guvernul englez. Rege fiind, își ridică regulat în fiecare lună subvenția sa din visteria britanică. Supușii săi — cam vre-o 6 milioane de oameni — nu plătesc dăruie regulat și o treime dintr'înșii trăiesc o viață nomadă. Propagandiștii Afganistanii au cântat lui Amanullah imnuri de glorie, cu prilejul plecării sale, iar în Germania mica sa escortă militară, modern organizată, a impus.

De altminteri, dacă ar fi să credem cele spuse de inamicii regelui, armata afganistană întregă, ar fi alcătuită de abea din vre-o câteva mii de hoți de berbeci, iar toată civilizația afganistană se bazează pe o culegre de legi, de pedepse, conform căreia vinovații sunt condamnați și astăzi la lapidare. La tragerea pe roată, la tăierea mâinilor și tragerea în capă. Nu putem aminti încă despre aceea afacere diplomatică, rezultată din sentința judecătorilor afganistani, cari au condamnat pe inginerul italian Piperno, pur și simplu, la ucidere prin gâturi, pentru vina de-a fi îndrăsnit să pretindă unele despăgubiri dela stat.

Comuniștii din Berlin au organizat, într'o seară, în onoarea lui Amanullah, un concert de pisici Katzenmusik. Regele a ascultat cu multă paciență fluierăturile și țipelele ostile ale manifestanților și a întrebat pe fălmacul său, un ofițer

german, că cine sunt cei cari trec sub balconul său.

— „Nu trebuie să vă preocupați de dansii, Majestate — a răspuns diplomatul german — sunt câțiva comuniști.”

„Aa! Foarte frumos din partea lor — a răspuns regele — la noi comuniștii nu sunt atât de loiali.”

Spunând acestea regele și-a pus chipul în cap și, în poziție de drept, a salutat pe comuniștii, cari fluierau.

Katzenmusik-ul i-a plăcut regelui, mai mult decât toate reprezentațiile de operă, câte s'au dat, în cinstea sa la Berlin.

Nu degeaba venia din Afganistan!

EBONITUL
FABRICA DE TOCURI
DE SCRIS CU
REZERVOR
BUCUREȘTI
Bulevardul
Elisabeta
Nº 57

A PUS
IN VANZARE
PRODUSELE
SALE CARE SUNT
SIMILARE CU
CELE MAI BUNE
FABRICATE STREINE

SECTIUNE SPECIALA
PENTRU
REPARAT ORICE SISTEM
DE
TOCURI

Primirea Regelui din Afganistan la Berlin: Președintele republicii germane cu Regele Amanullah din Afganistan și regina

100 de ani dela nașterea lui Henrick Ibsen

INTREAGA lume civilizată a sărbătorit cu un deosebit fast, săptămâna această, centenarul nașterii genialului scriitor Henrik Ibsen.

Ibsen s'a născut în Skien, lângă Cristiania, din tată norvegian și mamă germană.

Intenția lui era să se facă pictor. Părinții însă stăruiră, izbutind să-l convingă, ca să se

Henrik Ibsen la 1869

Scriitorul în locuința sa din Oslo (1896)

și cu fie ce lucrare nouă câștiga tot mai multă faimă, astfel că în anul 1890 când revine în țară, e primit în triumf.

În 1891, asistă la desvelirea propriei sale statui, în fața teatrului din Cristiania.

După Brand scris la Roma, și care l-a făcut cunoscut în

O ultimă fotografie a lui Ibsen

Europa, Ibsen publică **Peer Gynt, Liga tinerimei Impărat și Galileu, Stâlpii societății Nora, Strigoii, Un dușman al poporului Rața sălbatică, Rosmers-**

Caricatura lui Ibsen făcută de Olaf Gulbransson

holm, Femeia mării, Hedda Gabler, Constructorul Solnees, Micul Eyolf, etc.

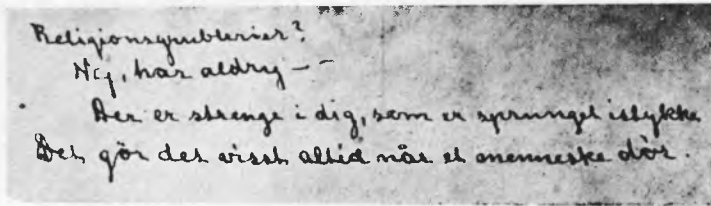
Moare în anul 1906, la 9 Mai.

Cu prilejul acestui centenar la Copenhaga, s'a dat prima reprezentație a unei opere intitulată „Olaf Lillrekrus”, al cărei libret a fost scris de Ibsen, pentru compozitorul norvegian Martin Ndbye. Lucrarea nefiind însă terminată, de cel căruia îi fusese destinat libretul, compozitorul Ame Eggeus a scris o nouă muzică, pe libretul lui Ibsen.

La marile serbări organizate

în Oslo, unde fiecare țară și-a trimis delegații săi, din partea României au fost trimiși d-nii Ion Rebreanu, scriitor și Aristide Demetriad, societar al Teatrului Național din București. D-l Corneliu Moldovanu care de asemeni trebuia să meargă, a fost reținut de ciclul reprezentațiilor cu d-ra Ventura.

În țară la noi, toate teatrele vor reprezenta câte o piesă de-a marelui dispărut. La teatrul Național din București se reia Rața Sălbatică într'o nouă distribuție la Cluj se joacă Micul Eyolf, etc.

Manuscris de Ibsen din ultima sa operă „Când morții se deșteaptă”

(Urmare de pe pagina 3).

opune și mai mult chiar, la începutul revoluției din 1905 e arestat și închis în fortăreața Petro-Pavlovskia.

Abea în urma intervențiilor întregii lumi civilizate din Europa și America, este liberat și el pleacă în străinătate, neîntorcându-se în patrie, decât în timpul războiului mondial.

În partea activă la revoluția rusă, ajunge chiar ministru al artelor, dar acel revoluționar de rasă, care nu s'a temut pe vremea tiraniei țariste să biciuiască nedreptatea, se ridică tot atât de cutezător și de cinstit, chiar împotriva tovarășilor săi criticându-le greșelile, în care cauză e silit să părăsiască în nou Rusia.

Nuvelist de forță, romancier, autor dramatic, în toate scrierile sale pe cari strălucesc pecetiile genialității, descrie viața vagabonzilor, a hoților, a stricatelor și-a tuturor lepădăturilor omenești, smulgând fiecărui cetitor câte-o lacrimă de milă pentru acești oropsiți ai vieții, cari de cele mai multe ori sunt nenorociți, fără să fie vinovați. Lumea aceasta de haimanale, imbecilizate de mizerie, alcool și incultură, luspit vlagă, adunându-și în suflet mea aceasta de nețărmurită suferință, în care Gorki trăind și-a ri-

zi de zi noianul de amar și revoltă, lumea aceasta disprețuită de toți, l'a făcut pe vagabondul de ieri, să se înalțe până la culmile la care a ajuns, în dorința lui nestrămutată de mai bine obște!

D-șoara Irina Hihn soprană dramatică, care a fost angajată pe vremuri la Opera din Cluj, a reputat de curând la Opera din Erfurt succese răsunătoare și a fost angajată acolo ca soprană primă. Critica și publicul sunt unanime în a aduce elogiul tinerei artiste din Cluj.

apuce de medicină. În acest scop a fost trimis în Grimsdat.

De pe atunci colosul dela nord, începe să scrie pamflete și versuri satirice. Cu multă greutate a reușit acest geniu, să-și deschidă drumul în țara lui.

În 1850, — avea numai 22 ani — merge la Cristiania să-și ia diploma de medic. După aceasta compune drama „Catalina” și timp de 11 ani furnizează piese teatrelor din Bergen și Cristiania, al căror director fusese numit.

Neînțeles de concetățenii lui, neputând să-și impue uriașa lui

Susanna Ibsen, soția poetului

personalitate, sărac, măhnit, vișând reforme sociale, se hotără să plece din țară. Obținând de la guvernul norvegian să fie trimis într'o misiune prin străinătate, vizitează Italia, Drezda, Munch, Suez, Copenhaga, Stockholm; etc.

25 de ani a trăit în acest exil voit, în care timp a scris mereu,

Furnizorul
Curței

Regele
Române

Numai la marele magazin

HENRY S. BRAUNFELD

CLUJ, Piața Unirii No. 15.

Telefon interurban 6-43

Prețuri ieftine, fixe!

Service — Tacâmuri
„CHRISTOFLE” PARIS
și Articole de menaj în
alpacca argintat
„WÜRTEMBERGER”

VÂNZAREA EXCLUSIVĂ
Ceasornice „JUNGHANS”
de salon și birou.

DEPOZIT PRINCIPAL
precum și Argintărie, Bijuterii de fine, Obiecte de artă
Ceasornice de precizie

(3)

Invățați să construiți singuri aparatul radiofonic

Despre undele electrice

ÎN numărul nostru trecut am văzut că există două feluri de manifestare a electricității: Sarcina electrică și câmpul electric.

Nu cunoaștem în destul câmpul electric, deoarece la o distanță de câțiva metri depărtare de un glob încărcat cu electricitate, intensita-

tească a electricității este un câmp static sau staționar. În aceste forțele electrice nu se schimbă nimic. Dacă în mijlocul câmpului facem să se schimbe mereu electricitatea pozitivă și negativă, atunci se schimbă și forțele electrice ale câmpului și se obține un câmp variabil.

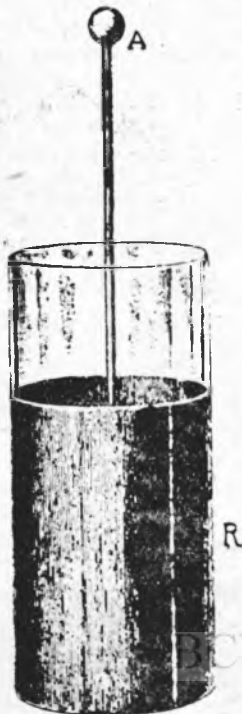
Acesta se produce printr-o ANTENA.

Antena de transmisie este o rețea de sârmă, întinsă deasupra sta-

ționar, care se reprezintă în figură.

Asemenea linii de forțe care străbat spațiul se numesc UNDE ELECTRICE. Într-adevăr ele produc în spațiul înconjurător o mișcare a forțelor electrice asemănătoare valurilor.

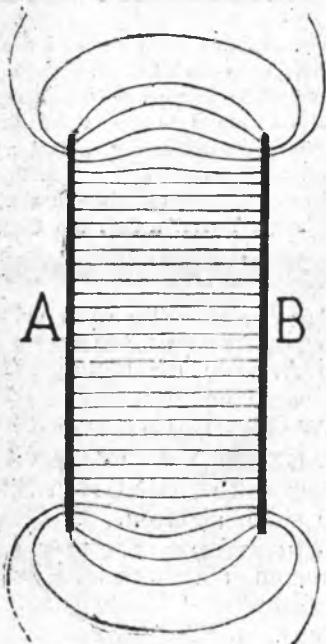
În figură s'a desenat și un observator, care se găsește într-o margine a câmpului electric, ținând în mână, legate de un fir, o bilă de sticlă care a fost frecată cu o blană

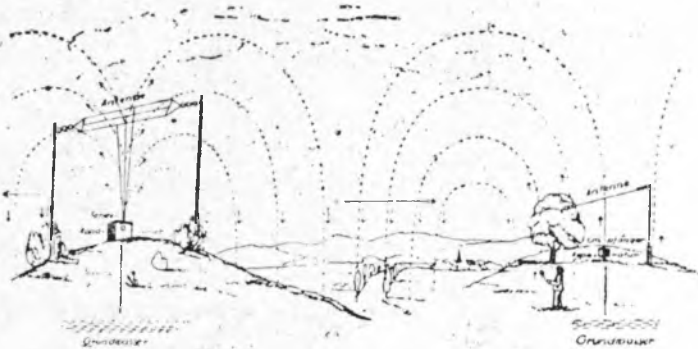
Condensator

tea câmpului scade atât de mult încât nu putem constata prezența lui nici cu cele mai bune instrumente. Se înțelege că un asemenea câmp nu poate sluji: el nu poate fi trimis la depărtări mari. A trebuit să se descopere o altă formă a câmpului electric, **câmpul variabil**.

Câmpul din jurul unui corp în-

Liniile de forță într'un condensator

Undele electrice

unui transmisor radiofonic. În această rețea în mod continuu se introduce electricitate și anume pe rând electricitate pozitivă și negativă. Prin aceasta se schimbă și câmpul de forțe din spațiul înconjurător: el participă la ritmul de pulsație din antenă. Liniile de forță pe care antena le împrășteie, prin această pulsație pornesc prin spațiu. În figura pe care o reproducem se arată cum curentul alternativ produs în aparatele stației de transmisie trece prin conductor până în antenă. De aci pornesc linii de forță: dar aceste linii pleacă mereu dela antenă. Pe când liniile interne mai sunt în legătură cu antena, cele din afară se eliberează și pleacă în sensul săgeții orizontale departe în spațiu. Trebuie să ni le închipuim ca pornind în toate direcțiile,

de piscă. Prin influența liniilor de forță această bobită va fi atrasă în sus. Aceasta se va petrece numai atâta vreme până când marginea dreaptă a liniilor de forță pe care le desenează săgeții cu vârful în sus, va atinge bila. Când însă cealaltă margine a acestor linii va sosi în acest loc, bila va fi atrasă în jos, căci liniile de forță au aici o direcțiune inversă.

Grupa următoare de linii de forță însă s'a produs când sarcina electrică a antenei era pozitivă: aceste linii vor avea deci la marginea dreaptă săgeții cu vârful în jos și la cea stângă săgeții cu vârful în sus. Bila de sticlă va rămânea deci mai întâi în jos și în urmă se va ridica iarăși în sus. Între timp sarcina electrică a antenei se schimbă și aceste linii de forță se

depărtează. Depărțarea se face în elipsă în care sarcina electrică a antenei dispăre ca să-i ia locul una de sens contrar. Lucrul acesta se repetă mereu, mereu se produc linii de forță la antenă și aceste mereu sunt liberate iar bila de sticlă va fi atrasă și iarăși respinsă tot așa după cum un fir de pai plutind pe valurile unei ape, se ridică și se coboară. De aceea se vorbește despre valuri sau unde electrice, care străbat spațiul.

Trebuie să menționăm că experiența cu bila de sticlă nu se poate petrece în realitate. Forțele electrice nu sunt atât de puternice — din păcate — încât să poată ridica o bilă de sticlă iar schimbarea de direcție se face mult mai repede decât să poată fi urmărită de o bilă de sticlă greoaie. Ar trebui să fie o bobită mult mai mică, atât de mică încât să nu o putem vedea nici măcar cu microscopul; căci forțele electrice care pleacă dela antenă sunt extrem de slabe. Totuși fizicianul poate să le recunoască. El nu întrebuințează la aceasta bobite încărcate cu electricitate: ci chiar electroni, adică atomii sarcinii electrice. Asemenea electroni se găsesc în cantități mari în fiecare fir de cupru. Ei străbat porii metalului în toate direcțiunile și din această pricină noi nu putem observa la început nimic; căci fiecare acțiune produsă de un electron este egalizată de acțiunea unui alt electron care merge în direcție contrară. Dacă așezăm însă firul de cupru vertical, atunci acesta se găsește în direcția liniilor de forță ale câmpului electric variabil și electronii în interiorul firului vor produce acum un dans schimbat, îndreptându-se toți odată în sus și odată în jos. Acest dans fizicianul îl poate percepe, căci el se transformă într'un curent de pulsație, care străbate aparatura de recepție. E suficient deci să existe un fir de cupru: O ANTENA DE RECEPȚIE — care să primiască undele electrice și cu ajutorul unui aparat de recepție să constatăm existența undelor electrice în spațiul înconjurător.

„Ssst! Puiu a prin; New-York-ul!!!“

Plătim 100,000 de Lei

în schimb la 1200 Lei
fără examinare medicală,
ori cui, până la etatea de
85 ani, care se înscrie la
Instituția noastră:

„AMERICA“

Prima Soc. de Asigurare și Bancă

TURDA

Piața Mare No. 29

Grăbiți cu toții a Vă înscrie.

Primim agenți destoinici.

Căutăm agenți în toată țara cu
provision mare.

Ce aduce nou moda de primavara ?

1. 2. 3.

4. 5.

neîndoios, că lungimea rochiilor a câștigat ceva și în sus, și în jos, peste genunchi. Deocamdată evident e vorba numai de 3, 4 centimetri, dar aceasta e suficient, spre a da un caracter nou, întregii haine. Genunchii rămân acoperiți, la mișcările cele mai îndrăznețe, iar cordonul s'a ridicat mai sus, ajungând aproape de „tală reală“.

La prima vedere s'ar părea că moda din sezonul acesta nu se deosebește cu nimic de cea din trecut. Totuș există o nuanță, care înseamnă un pas nou, pe calea rafinamentului. Ochiul singur nu-și poate da seama de aceste deosebiri, dar centimetrul stabilește, în mod

În orice caz, în ceea ce privește haina, e adevărat că tot fasonul

„jumper“ predomină, deși se bucură de oarecare favoare și hainele montate.

Pardesiile în general sunt făcute pentru sport. Aceasta pentru că haina de stradă la primăvară, nu va fi pardisiul, ci costumul.

În ceea ce privește costumul, fiecare poate purta ceea ce crede că i se potrivește mai bine. Aceasta este caracteristica modei de azi, că femeia își poate alege haina, care s'o prindă mai bine și să mai în deplină armonie, cu persoana ei.

Moda costumelor a adus cu sine și apariția bluzelor. Există două grupe de acestea: bluza care se închide sus, făcută mai des din mătase, care se poate spăla; și jumperul, făcut din materie fantazie.

Ilustrațiile noastre reprezintă în ordine:

1. Haina jumper, din georgette de lăine, de culoarea albastră. Gulerul e făcut din piele glasse, albă. Cordonul și manșetele din aceeași piele albă și albastră.

2. Pardesiu, la un singur rând de nasturi, din jersey-casha, cu guler de piele și aplicațiuni.

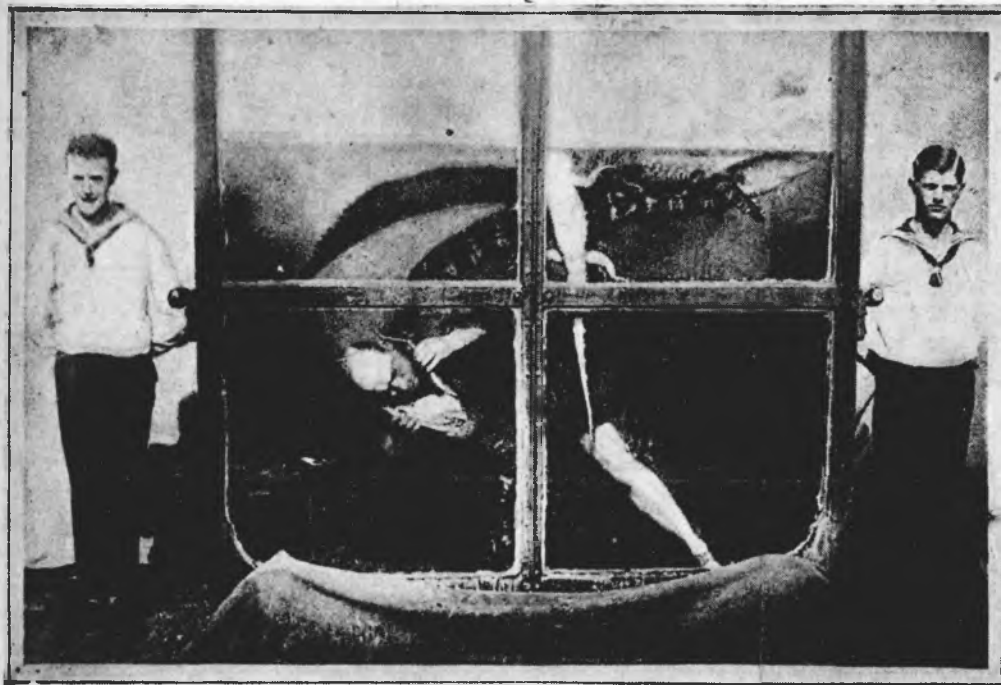
3. Costum modern, cu pelerină din casha. Gulerul și manșetele sunt de o culoare mai închisă și se caracterizează prin simplitate.

4. Cel mai modern costum de plimbare, făcut din casha deschis și închis. O notă interesantă o prezintă vesta, la două șiruri de nasturi, care se închide sus și e strâns lipită pe trup.

5. Costum de primăvară, pentru tinereț, format din materie de lână, cu pătrățele și simplă. Gulerul în formă de șal, manșetele și buzunarele în afară, lucrate din aceeași materie ca și fusta, deși se poate lucra numai din stofă simplă, la nevoie, fără a schimba nimic din eleganța rochiei.

Emma.

—000—

Profesiuni pe care nu oricine le poate exercita

Căpitanul Wall, un artist, care se cufundă sub apă și acolo își bagă capul în botul deschis al unui crocodil

Indianul Wa Kan Tanka, care după ce a înghețat într'un bloc de gheață, rămâne aici mai multă vreme fără să se sinchisească de frig.

Studentii români manifestează împotriva hotărârilor nedrepte dela Geneva

Studențimea română din Cluj — revoltată, cu drept cuvânt, de soluționarea nedreaptă ce s'a încercat a se da problemei optanților, la Liga Națiunilor, a protestat, în ziua de Luni 19 Martie, arătând că poporul românesc, suveran pe soar-

ta sa, nu poate admite imixtiunea dușmănoasă și părtinitoare a străinilor, în afacerile sale interne. A fost înfierată de asemenea, cum se convenia, acțiunea Lordului englez Rothermere, cel care stă în slujba ungarilor.

Ilustrația noastră reprezintă studenții, adunați în Piața Unirii din Cluj, în jurul statuei „Lupoaica”, ascultând pe vorbitori

Ilustrația noastră reprezintă mulțimea de studenți cari manifestă pe străzile Clujului. (Foto P. Bortș)

SOSIREA DOMNULUI ALEXANDRU LAHOVARY

Fostul ministru la Roma și actualul decan al corpului diplomatic, d-l Alexandru Lahovary (în mijloc) a sosit la București. Ilustrația noastră îl reprezintă în gara de Nord

(Foto Realitatea).

Manifestația dela București a național-țărănesc

Miile de oameni în fața sălii D

In sala de marmoră a hotelului Imperial, din Viena, d-l Ministru Mitilineu reprezentantul nostru în capitala Austriei, a oferit un banchet, cu prilejul deschiderii Pavilionului românesc, la târgul de mostre Vinez. Ilustrația noastră reprezintă: 1. d-l ministru Mitilineu; 2. d-l Christodorescu, reprezentantul ministerului de industrie și comerț din România; 3. ziaristul I. Springer; 4. Dr. Zaborovschi Virgil, atașatul de presă al Legăției române la Viena; 5. D-l Flondor, prim-secretar de legație

DESCOPERITORUL NOULUI MOTOR, FĂRĂ BENZINĂ SAU ULEI, GRAV RĂNIT

Hendershot descoperitorul unui nou tip de motor, care nu întrebuințează nici benzină și nici ulei, a fost grav rănit. Ilustrația noastră arată pe unul dintre colaboratorii săi, cu primele trei modele, din care Hendershot și-a dezvoltat apoi motoarele.

DESCHIDEREA PAVILONULUI ROMÂNESC LA TÂRGUL DE MOSTRE DIN VIENA

în față (vurtând barbă) președintele republicii Hainisch, la dreapta, în ordine, d-nii Christodorescu și Miti'ineu, ministrul României la Viena; la stânga, cu capul descoperit, d-l Stătescu atașatul comercial al României, la Viena

UN COLȚ ROMÂNESC LA TÂRGUL DIN VIENA
Doamna Christodorescu

(18)

J. H. Rosny

Roman din timpurile preistorice tradus de N. C.

PARTEA III.

CAPITOLUL I.

Piticii Roșii

CĂZURĂ ploi mari. Naoh, Nam și Gaw se înămoliră prin ținuturi inundate, rătăciră pe sub crângi putrezite, străbătură creste și se odihniră la adăpostul ramurilor, în scobiturile stâncilor, în crăpăturile pământului. Era vremea ciupercilor. Câteși trei, știindu-le viclene și că pot omorî un om tot așa ca și veninul șarpilor, nu mâncău decât pe acele pe care le știau din bătrâni. Le deosebiau prin miros.

Focul era bucuria și toată grija lor. Pe vânturile mari sau pe ploile torențiale îl apărau cu dibăcie și înverșunare. Uneori, când apa curgea prea deasă și îndărătnică, un adăpost era absolut de trebuință. Dacă nu-l găseau nici în stânci nici în copaci nici în pământ, îl săpau spre a și-l construi. Astfel pierdeau multe zile. Pierdeau și mai multe ocolind piedecile.

În sfârșit ajunseră la marginea unui ținut de nisip, întrelăiat de granit și de bazalt. Acesta părea că ocupă tot ținutul de apus-miază-noapte deșert, jalnic și amenințător. Pe alocuri creștea puțină iarbă aspră: câțiva pini scotiau cu greutate din nisipuri o viață amară. Lichenii mușcau piatra și atârnav în smocuri palide; câte un iepure încoș, câte o antilopă pipernicită și o căpșă bătea în goana pe coastele colucilor sau prin strămtorile movivelor. Ploaia se domolise; ncur subțiri se rostogoleau împreună cu cocorii, găștele și becațele.

Naoh stătu la indoială dacă să pătrundă în acest ținut jalnic. Ziua tocmai se termina, o lumină pământie aluneca peste cuprinsuri, vântul gonja tăcut și amenințător.

Câteși trei, cu fața întoarsă spre nisip și stânci, simțiră fiorul deșertului străbătându-le până în creștet. Dar fiindcă aveau carne din destul și fiindcă flacăra lucia strălucitoare în cuști, merșeră în voia sorții lor.

Trecură cinci zile fără să vadă sfârșitul câmpiei și al deșertului. Le era foame; animalele iuți și vic-

lene, scăpau curselor lor; le era sete, căci ploaia descrescuse și nisipul bea toată apa. Nu odată se temură de moartea Focului. În ziua a șasea iarba crescuse mai puțin rară și mai puțin lemnoasă; platanii și plopii luară locul pinilor. Mlaștinile se înmulțiră, apoi pământul se înegri, cerul se făcu mai jos, plin de nouri negri cari se desfaceau și iar se uniau. Ulhamrii petrecură noaptea sub un arțar, după ce aprinseră o grămadă de lemne găunoase și frunze, care sub potopul de ploaie gemeau și scoteau fum înăbușitor.

Naoh veghiă cel dintâi apoi fu rândul lui Nam. Tânărul Ulhamru umbla în jurul Focului, având grije să-l însuflețească cu ajutorul unei crăci ascuțite și tot uscând ramuri înainte de a le pune pe Foc.

Deodată războinicul se cutremură: simțurile lui instinctul său se încordară; pricepu că viața umbla în jurul Focului și împinse domol pe Voivod.

Naoh se ridică brusc: la rândul său cercetă noaptea. Înțelese că Nam nu se înșelase; ființe se furisau printre ierburile umede și singur fumul schimba mirosul; și cu toate acestea Fiul Leopardului bănuie că erau oameni. Izbi de trei ori cu țepa în mijlocul tăciunilor: flăcările izbucniră, stacojii și galbene; chipuri în depărtare se pitulară.

Naoh trezi pe cel de al treilea tovarăș:

— Au venit oameni! Șopti dânsul.

Unul lângă altul încercară multă vreme să surprindă umbra dar nu văzură nimic. Nici un șgomot străin nu tulbura plescăitul ploaiei; niciun miros cunoscut nu se vădă în salturile vântului. Unde oare era pericolul? Era o oardă sau numai câțiva oameni cari cutreerău singurătatea? Ce cale trebuia urmată spre a fugi sau spre a lupta?

În cel din urmă Naoh spuse:

— Trebuie să înviorăm Focul în cuști. Încredință cu această ope-

rație pe Nam și pe Gaw, în vreme ce dânsul arunca ramuri în jurul jarului, așa încât să facă un soi de barieră: cei cari s'ar apropia puteau să vadă lumina flăcărilor, dar nu puteau vedea dacă erau sau nu vechetori. Când cuștile fură gata și provizile împărțite, Naoh dădu poruncă de plecare.

Ploaia se făcu mai mărunță; nu era nici o adiere. Dacă dușmanii nu opriau drumul, sau nu prindeau de veste că ei au fugit, vor inconjura Focul care ardea în singurătate și socotindu-l apărat, nu vor ataca decât după ce vor fi luat toate măsurile. Astfel Naoh va putea să-i întreaacă cu mult.

În zori, ploaia încetă. O lumină tristă se ridica din adâncuri, aurora se țara nevoiasă dindărătul nourilor. De câțiva timp Ulhamrii suiau o coastă domoală, când fură în vărf nu văzură mai întâi decât câmpia întinsă, hățiușul și pădurile, de culoarea cărămidei sau a clisei, cu insule albastrii și cu adâncituri roșii.

— Oamenii ni-au pierdut urma, șopti Nam.

Dar Naoh răspunse:

— Oamenii sunt pe urma noastră!

Într'adevăr două chipuri apărură la înbinarea unui râu, urmate curând de alte treizeci. Cu toată depărtarea, Naoh îi socoti de statură foarte mică; nu se putea deosebi încă limpede felul armelor lor. Dânsii nu vedea pe Ulhamrii ascunși printre arbori, se opriau din când în când, spre a cerceta urma. Numărul lor crescuse: Fiul Leopardului îi socoti ca la cincizeci. De altminteri nu păreau să aibe iuteala fugărilor.

Dacă nu voiau să se înapoieze, Ulhamrii trebuiau să treacă prin ținuturi aproape sterpe sau semănate cu iarbă mărunță. Cel mai bine era să meargă fără ocol și să se bizuie pe oboseala dușmanului. Fiindcă panta cobora iar nomazii făcură mult drum fără să obosiască și când, întorcându-se văzură pe urmăritori gesticulând pe creastă depărtarea se mârșe.

Puțin câte puțin ținutul se încrețea. După o câmpie de cretă plină de ghemuri și de văi, urmă un loc pietros în cari creșteau ierburi tari ascunzătoare de curse, se găseau băltoace viclene care la început nu se băgau în seamă și pe urmă trebuiau ocolite. Nomazii nu puteau să înainteze de fel. Ajung

la capăt. Li se infățisează un pământ roșu care producea câțiva pini sărăcăcioși, înalți și firavi; acoperit de turbă. În sfârșit revăd savana și Naoh se bucură, când spre stânga se ivește o ceată de oameni a căror făptură o recunoaște.

Erau oare aceiași pe care îi văzuseră dimineața și cari cunoscând locul urmaseră o cale mai scurtă decât fugarii? Sau erau o altă ceată din acelaș neam? Era destul de aproape ca să se poată bine vedea micimea lor: fruntea celui mai mare d'abea ar fi ajuns la pieptul lui Naoh. Aveau capul dintr'o bucată, fața triunghiulară, culoarea pielei ca lupul roșu, și deși slăbănogi, prin strălucirea ochilor se vedea de o rasă plină de viață. **La vedere** Ulhamrii scoaseră strigăte asemănătoare cu croncăniul corbilor și-și rotiră prin aer țepetele și sulitele.

Fiul Leopardului îi privia cu uimire. Fără părul de pe obraji, care creștea în smocuri mici, fără aerul de bătrânețe al cătorva, fără armele lor, cu toată lărgimea pieptului, i-ar fi socotit copiii.

Nu-și închipui delă început că ar îndrăzni să se încumete la luptă. De altminteri ei șovăiau. Și când Ulhamrii își ridicară măciucile și cângile, când vocea lui Naoh, care o acoperia pe a lor tot așa după cum mugetul Leului acopere glasul ciurilor, răsună pe câmpie, ei se făcură nevăzuți. Probabil însă că erau bățăioși; țipetele lor începură din nou amenințătoare. Apoi se împrăstieră în semicerc. Naoh înțelese că voiau să-l înconjoare. Temându-se mai mult de șiretenia lor decât de puterea lor, dădu semnalul de retragere. Marii nomazi, în primul avânt întrecură fără greutate pe urmăritorii și mai puțin iuți chiar decât mâncătorii de oameni: dacă nu se ivia nici o piedecă, fugarii, cu toată, povara cușcilor, n'aveau să fie ajunși.

Dar Naoh se ferea de cursele omului și ale pământului. El ordonă războinicilor să continue fuga, apoi lăsând jos Focul începu să observe pe dușmani. În îndărjirea lor aceștia se împrăstiară. Trei sau patru dintre ei mai ageri întrecuseră cu mult gloata. Fiul Leopardului nu-și pierdu vremea. Își adună câteva pietre și alergă cu toată iuteala în spre piticii roșii. Această mișcare a lui îi înmămură: se temură de o stratagemă; unul dintre dânsii care părea conducătorul, dădu un țipăt ascuțit; toți se opriră: Naoh însă ajunsese aproape de cel pe care voia să-l izbiască el strigă:

— Naoh, Fiul Leopardului, nu vrea niciun rău oamenilor. El nu va lovi dacă încetează urmărirea.

Ascultau cu toții, cu fețele nemșcate. Văzând că Ulhamrul nu mai înaintează își reluară mersul învăluitoare. Atunci Naoh rotind o piatră:

— Fiul Leopardului va izbi în Piticii Roșii! zise dânsul.

Trei sau patru sulite plecară în fața gestului amenințător: bătaia lor era mult inferioară celei a lui Naoh. Dânsul aruncă piatra; ea lovi pe cel ochit și îl dădu jos. Imediat aruncă a doua piatră, care-și

Şase fete tinere caută adăpost

Un nou concurs original al revistei „Realitatea Ilustrată”

ILUSTRATIA din acest articol prezintă o lipsă — după cum se pot ușor convinge cititorii noștri. Dintr-unele șase fete, una a dispărut fără urmă. Cititorii sunt rugați să spună ce s'a întâmplat cu dânsa.

Cine va trimite, în legătură cu soarta ei, răspunsul cel mai spiritual, va primi premiul întâi de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei, al treilea de 300 și următoarele șapte premii constau din cărți.

„Şase fete tinere caută un adăpost. Suntem dansatoare, sprintene, pline de viață și cât se poate de drăguțe. Intreprinderea unde am avut angajament a dat faliment — nu din pricina noastră — și acum suntem fără nici un sprigin. Am rămas fără bani și n'avem aci nici cunoștințe. Primim oferte favorabile și dela casele de filme, pe adresa: „Şase fetițe”, la administrația ziarului”.

Acest anunț a apărut acum două săptămâni, în câteva ziare din Berlin. Era foarte isbitor, nu numai pentru că a fost publicat la loc vizibil, dar și pentru conținutul său.

Într'adevăr fraza „acceptăm oferte favorabile și dela casele de filme” nu prea e în concordanță cu mizeria celor șase fete. Și dacă cititorul ar fi fost încunostiințat că o societate berlineză de cinematograf pregătește un film, tocmai cu titlul „Şase fete tinere caută un adăpost”, ar fi înțeles că întregul anunț nu era decât o reclamă dibace. Într'adevăr s'au primit „pentru cele șase fete”, aproape cinci mii de oferte. Se'nțelege că majoritatea ofertelor veniau din partea bărbaților, cari nu se gândiau atât la mizeria tinerelor cât mai ales, la posibilitatea unor aventuri interesante.

Spicuiam câteva dintre scrisorile ce s'au primit:

„Stimate domnișoare, conform

anunțului publicat de dv. în „8 Uhr Abendblatt”. Vă încunostiințez că mi-ar face deosebită plăcere dacă aș avea prilejul să vă cunosc. Mă

„Şase fete tinere care caută adăpost”. În ilustrația noastră se vede o lipsă intenționată. Una dintre fete a dispărut. Cititorii sunt rugați să spună ce s'a întâmplat cu dânsa. Răspunsurile cele mai spirituale vor fi premiate

gândesc anume să întreprind o călătorie în America, dar numai în tovarășia unei fete drăgălașe. Oferta mea se adresează exclusiv fetelor drăguțe, blonde, svelte și care n'au implinit încă vârsta de 21 ani. Dacă printre Dv. există una, care să intruniască aceste calități, poate conta pe absoluta mea discreție.

X. Y.”

De sigur că americanul nu știa că îndărătul anunțului se găsiu tocmai șase tinere americane. Altfel...

Au fost și multe femei care erau gata să ofere adăpost acestor tinere, astfel:

„Am citit anunțul publicat în „8 Uhr Abendblatt”, și trăind mai de multă vreme singură, aș fi foarte bucuroasă să iau pe lângă mine o fată. Găsește la mine casă și masă. Sunt aproape văduvă, căci bărba-

Un bar a cerut celor șase fete să se prezinte pentru o eventuală angajare.

O altă scisoare le invita într'o cafenea. Un director de teatru le scria că vrea să organizeze un balet; iar un director de bancă le oferia angajament la birou și nu le cerea în schimb decât ca, în timpul nopții, să-l întovărășiască la dans, în cafenele.

Au fost și propuneri de felul acesta:

„Dacă printre dv. se găsește una înaltă de cel puțin 170 cm., care s'a plictisit de viața de boem și — rămânând totuși curată la suflet, — poate să stea în locuința mea, compusă din două camere...”

Femei miloase voiau să ajute cu orice preț pe sârmanele fetițe. Dintr-acestea foarte drăgălaș e următorul răspuns:

„Dragi fetițe! Tocmai acum am citit anunțul vostru și vă mărturisesc că în primul moment socotiam că e vorba de fantazia unui ziarist. Dupăce m'am gândit însă puțin, am ajuns la convingerea că e foarte posibil, în situația actuală, ca voi să fi rămas pe drumuri. Am o locuință simpatică și vă pot oferi adăpost, la căteși șase. Sunt absolut singură, am 62 de ani și 6 camere sunt prea multe pentru mine. Mai ales că mai am trei case. Aș fi fericită să pot fi înconjurată de tineretea voastră.”

S'a găsit și unul care să înțeleagă spiritul de reclamă al anunțului și acesta se oferia să facă cea mai largă publicitate filmului cu titlul „Când șase fete caută adăpost”. Răspunsul acestuia n'a fost luat în seamă, deoarece... era răspunsul unui ziarist.

— 0 —

greși ținta, apoi a treia care se izbi în pieptul unui luptător. Făcu apoi un semn batjocuritor arătând o a patra piatră și-și roti lancea amenințătoare.

Piticii roșii înțelegeau mai bine semnele decât Ulhamrii și mănăstori de oameni, căci se folosiau mai puțin de graiul articulat. Ei înțeleseră că sulița va fi mai periculoasă decât pietrele; cei mai înaintați se detără înapoi spre gloată, și Fiul Leopardului se retrase cu pași domoli. Ei îl urmăreau dela distanță: de fiecare dată când vr'unul dintre ei își întrece tovarășii, Naoh

mormăia și amenința cu arma. Astfel ei înțeleseră pericolul de a se împrăștia și Naoh atingându-și ținta, își reluă fuga.

Ulhamrii fugiră cea mai mare parte din zi. Când se opriră de multă vreme piticii roșii nu se mai zăriau. Războinicii mănăstori în grabă. Temându-se de cursele din acest ținut se străduiră să găsiască o esire. Uneori credeau că au izbutit, dar pământul se făcea tot mai tare, fagi, sicomeri și ferigi luau locul sălciilor, plopiilor și ierburilor de apă.

(Urmarea în numărul viitor).

„CUGETĂRI”

„Viitorul e singurul bancher căruia numeroasele și repetatele falimente nu-i distrug creditul.”

(Ed. de Rotschild)

„Budgetul statului e supus aceluiași regule ca și cea mai modestă socotală de gospodărie: nu există două aritmetici.”

(Raymond Poincare)

Amplificare de magazin

Magazinul de blănuri Frații Martonffy et Comp. din Cluj, Piața Unirii 20, au amplificat magazinul, cu un departament de valtoane, din stofă, pentru doamne, ultima expresie a modei. Au sosit cele mai noi modele parisiene și vienezii. Stă la dispoziția onor. clientelei, cu prețuri foarte moderate. Rugăm a vizita raioanele de modele

— 000 —

S'a deschis secțiunea de confecțiuni de dame a firmei

Martonffy & Comp. blănărie
Piața Unirii C L U J

La nivelul celor mai mari orașe din lume!!!

Rugăm pe distinsese elegante ale Clujului și Ardealului să cerceteze ultimile noastre modele.

Un glas de dincolo de lume

Fenomenul Patience Worth

De Hans von Kahlenberg

Lumea spiritelor nu-i mărginită.
Mărginit e spiritul tău...

(Faust I. Monolog)

PATIENCE WORTH era fiica unui țesător din Dorsetshire, Anglia, singurul copil la părinți și a trăit pe la 1650. Dânsa povestește că „degetele îmi sunt umflate de atâta tors” și că făcea rufărie fină pentru castelani. Tatăl ei a emigrat în America și, după moartea mamei sale, Patience îl urmă, în lumea nouă. Avea pe atunci 35 de ani; căminul ei cel nou se găsea în Nantucket, aproape de casa „Marthei Weinberg”. Acolo a și fost înmormântată. „Astăzi” — spune dânsa — „pe mormântul meu crește un copac”.

Doouă sute șasezeci și trei de ani mai târziu, în anul 1913, Mrs. P. L. Curran, soția comisarului de

PEARL LENORE CURRAN

Mediul american, de care se slujește Patience Worth, fata unui țesător englez, care a trăit prin anul 1650.

(Din „The Case of Patience Worth” de W. F. Prince, Boston 1927).

emigrare pentru Missouri, „o femeie tânără, excepțional de sănătoasă, cumpătată și normală”, indiferentă față de chestiunile religioase, fără ambițiuni spiritiste sau literare, încerca la Saint Louis, scriptograful său, așa numitul Ouija-bord. Acest instrument, folosit în cercurile spiritiste, pentru însemnarea mesajilor din lumea cealaltă, este alcătuit dintr-o scândură netedă, pe care se află înscrise toate literile alfabetului, precum și câțiva termeni mai uzuali, cum ar fi: „da”, „nu”, „nu știu”, etc. O masă mică, în formă de inimă, sau triunghiulară, pe trei picioare, se așează pe această scândură. Mediul pune scândura pe genunchi, sprijinind ușor degetele ambelor mâini, pe măsujă. După câțiva timp „influența spiritului” se face simțită, prin mișcarea măsujă, al cărei vârf notează mesajul, însemnând rând pe rând

literile, care alcătuiesc cuvintele. O a treia persoană, observatorul, înseamnă, în scris, cuvintele transmise.

Un aparat perfect, numit additor, a fost inventat de atunci și adoptat în Germania. Sir Conan Doyle publică în revista „Psychical Research”, din Iunie 1926, rezultatul unor experiențe foarte interesante, făcute cu acest aparat de către cunoscutul violonist Florizel von Reuter, în 11 limbi deosebite, cele mai multe necunoscute de el, cu mesagii pe care d'abea după traducere le-a înțeles.

Doamnei Curran i s'a anunțat în aceea zi o „influență” — care s'a numit Patience Worth și a alcătuit frazele într'un dialect englez foarte vechi, demult uitat.

Curând dânsa a început să dicteze, cu o iuteală excepțională, și cu o ușurință neobișnuită povestiri și poezii. Prima carte publicată de dânsa s'a numit: „Patience Worth” și a apărut în 1916. Ultima carte, Hope Trueblood, este o povestire din viața dela țară engleză, din timpurile puritanilor, într'un colorit deosebit și local. Mrs. Curran, ea însăși, „autoarea”, n'a fost niciodată în Anglia.

Valoarea literară a cărților și caracterul lor special au atras luarea aminte a tuturor; Arhaismul stilului a fost apreciat de către cunoscători; ei au stabilit că Mrs. Curran nu are nici talentul nici pregătirea necesară, ca să poată imita stilul și forma acelei limbi vechi. Renumitul medic de boli nervoase Worton F. Prince a pus diagnosticul că Patience Worth ar fi o a doua personalitate, inconștientă, a doamnei Curran și i-a oferit s'o libereze, prin hipnoză. Mrs. Curran a refuzat să exileze pe Patience, în acest mod, sau într'altul, și a făcut mare haz despre teoria inconștientului. Alți savanți renumiți au studiat acest caz, fără să ajungă la vr'un rezultat.

Intre acestea au apărut, vreme de trei ani, mereu, cărți de ale Patiencei Worth și s'au vândut, în cantități mari. Recenziile au fost foarte măgulitoare și încordarea publicului a crescut și mai mult.

Soții Curran discutau tocmai despre această parte economică, foarte îmbucurătoare a chestiunii, când Patience Worth s'a amestecat din nou: ea susținea că beneficiul producției ei literare aparține lui Dumnezeu și nu soților Curran. Să fie întrebuințat, acest beneficiu, pentru înfierea și creșterea unui sugaci, de sex feminin, care nu are nimic — absolut nimic pe lume.

„Să căutați pe acel copil — spune Patience, în stilul ei antic — care nu are pe nimeni și nimic, căci lui îi aparține această pânză, pe care eu o țes și lui să-i fie dată

marfa mea, iar pe dânsul să-l numiți Patience Worth!”

Au urmat apoi câteva descrieri personale. „Nu întârziți! Puneți-vă pe drum! În clipa asta așteaptă, cel mai dinainte hotărât.”

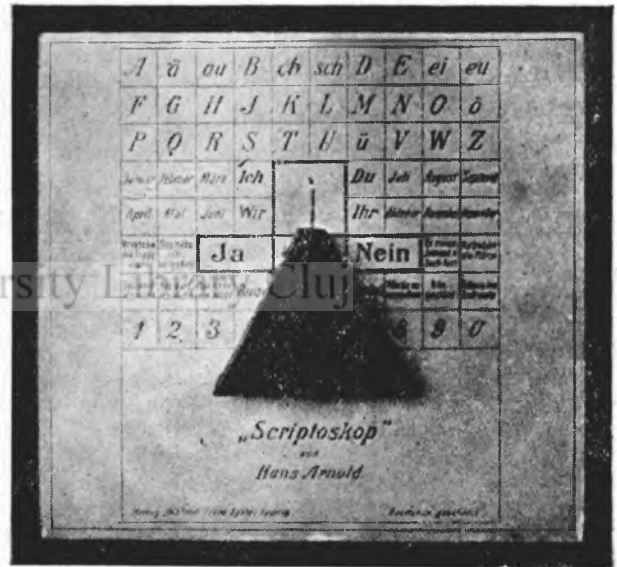
Vânătoarea după copil, la care a participat întregul clan al credincioșilor Patiencei Worth, a început și a durat luni de zile, fără răgaz. În sfârșit — după multe peripeții, care nu sunt lipsite de humor — Mrs. Curran, într'o dimineață, a întâlnit o prietenă veche, pe care n'o văzuse de mulți ani. A povestit și acesteia preocuparea ei de seamă și prietenă i-a recomandat o femeie tânără, care în curând avea să fie mamă, și care nu avea nici adăpost nici rude, pentru că bărbatul ei fusese ucis într'un accident, la o

Exact la orele 10, telefonul a sunat: s'a anunțat că s'a născut o fetiță, tocmai în momentul când Patience întrerupsese dictarea.

Mama copilului muri, patru ore mai târziu, și micuța fu adoptată, de către soții Curran, în mod legal. Ea fu botezată la 26 Noemvrie 1916, cu numele de Patience Worth Curran. A oficiat serviciul divin preotul George King, din St. Louis. Mrs. Charles Mach Nee, o doamnă foarte bine văzută în societatea aleasă, și Casper S. Yost, editorul unui mare ziar din capitală, sunt nașii ei, iar martorii au fost domnul și doamna Major Woodruff.

Cu toți așteptau să vadă dacă spiritul, după ce și-a îngrijit copilul „lui” — cu părul roșu, cum avea și Patience în timpul vieții, cu ochi albaștri și sprâncene negre, coborînd dintr'un tată englez și o mamă scoțiană — va participa ca și o mamă adevărată, la creșterea fetei.

Patience, care murise ca o fată bătrână, n'a lăsat să existe multă vreme îndoială, asupra acestui luc-

UN INSTRUMENT PENTRU MESAGIILE DIN CEALALTĂ LUME.
Prin fluidul, care emană dintr'un lanț de două până la șase persoane, planșeta triunghiulară, unde se termină volii lanțului, se pune în mișcare. (Fotografie oferită de Institutul „Wahrheit” Leipzig).

moară.

În zilele următoare, după hotărîrea din lumea cealaltă, Mrs. Curran a vizitat pe această femeie, pe care a găsit-o foarte bolnavă. Imediat s'a îngrijit de căruțul de copil, de scutice și de toate cele necesare. Un avocat a pregătit hărțile, care să permită o adoptare imediată. Posibilitatea ca așteptatul copil să fie un băiat, nici n'a venit în gând, acestor credincioși fervenți. Viitoarea mamă a iscălit actul de adopțiune, cu restricțiunea că, în cazul că rămâne în viață, copilul îi aparține.

Șase săptămâni mai târziu, Mrs. Curran, sub dictarea Patiencei scria la cartea, publicată mai târziu sub numele de „Povestiri triste”, când, exact la orele 9, cea care dicta a spus: „Acum e destul.” Arătătorul scriptoscopului a rămas nemișcat.

Asistența era foarte încordată. Era vorba că la orele zece va fi anunțată, telefonic, nașterea.

Copilul, la început, era foarte slab, și doctorul voia să micșoreze cantitatea de hrană, fără să se gândească la pericolul unei sub-alimentații. În acest moment critic, Patience a intervenit. „Papă! Papă! Și tot mai multă papă!” A telegrafiat dânsa. Și când s'a chemat un specialist, acesta a găsit că mica Patience poate să fie hrănită cu un terci de făină; starea ei s'a îmbunătățit, văzând cu ochii.

De mai multe ori prescripțiile Patiencei Worth — cea moartă — au prevenit indicațiunile medicului.

„Tu, să îngrijești de sufletul copilului!” poruncia Patience.

Desigur că aceasta e primul caz, ca un copil să fie dădăcit de un spirit și crescut de el. Se'nțelege că mica Patience primește, după cum povestește Mrs. Curran, daruri prețioase, din toate părțile lumii.

Toate cele relatate aci sunt fapte, redată — fără nici un comentariu —

(Citiți urmarea în pag. 18).

CONTESA CEA MAI BOGATĂ DIN EUROPA REFUZĂ TOATE OFERTELE DE CĂSĂTORIE

E vorba despre tânăra contesă Nina Seafield, pe care o înfățișează ilustrația noastră, și care este nu numai cea mai bogată contesă, dar probabil și cea mai bogată femeie din lumea veche. Pe lângă titlul de contesă a moștenit și 10 milioane lire sterline (aproximativ 8 miliarde lei).

E dela sine înțeles că o femeie tânără, nobilă, cu o asemenea zestre să ispitiască pe mulți și nu e de mirare că ofertele de căsătorie sunt numeroase și nu dintre cele de lepădat. In lumea feminină, dânsa joacă aproape acelaș rol, pe care prințul de Walles îl are, în lumea bărbaților. Amândoi sunt obiectele mai ispititoare pentru candida-

ții la căsătorie, deși poate greu se poate apropia cineva de ei, cu gândul acesta.

Se afirmă că până și M. S. Regina Maria a României și-ar fi îndreptat privirea asupra contesei pentru A. S. Prințul Nicolae. Este interesant că la ocolita propunere ce i s'ar fi făcut, contesa n'a spus „nu”, dar nici n'a spus „da”. A lăsat propunerea fără răspuns.

Intreaga Europă, e vorba despre acei cari își au numele trecut în Almanahul Gotha, așteaptă cu nerăbdare decizia contesei, atât de anturată, care unește aceste două calități, de a fi nobilă și extrem de bogată.

Sinuciderea la Chinezii

Doctorul francez Metignon, în urma unei călătorii prin Peking, a scris o carte, în care, pe lângă alte multe lucruri, ne dă și câteva date foarte interesante relative la sinuciderea Chinezilor.

Desele motive ale sinuciderilor din China sunt: răzbunarea, invidia, mânia și cerbicia (incăpățănarea).

Chinezii au și un proverb care zice: „Viața, cu viața să plătește.”

Cei mai mulți Chinezii, cari își fac harakiri, acestui proverb se conformează. Chinezul, pentru ca să-și satisfacă dorința-i de răzbunare, își zice în sine: tu, care mi-ai fost cauza sinuciderii mele, nu-ți vei repara enorma pagubă nicipând.

Și de fapt, de multe ori se întâmplă în China, că un oarecare chinez se sinucide, numai pentru motivul, că altul s'a sinucis pentru el.

Un mare rol în sinuciderea chineză joacă banul și chestiunile câștigului.

După cum observă doctorul francez, nicăeri pe fața pământului nu se află poate mai mulți închinători ai vițelului de aur, ca în China.

Când un comerciant nu mai poate trăi din cauza tovarășului său concurent, mănâncă o considerabilă doză de opium și se duce în prăvălia dușmanului său, unde își dă duhul spre bucuria acestuia.

Un altul, care a fost nimicit de colegul său concurent, se spânzură în ușa casei acestuia, crezând, că o mai mare răzbunare ca aceasta nu există.

Acela, care se sinucide din astfel de motive, lucrează cu mare precauțiune pentru a nu-și greși scopul.

După sinucidere, poliția va găsi cu toată siguranța în buzunarul lui o scrisoare, în care sunt motivele și persoana care l-au dus în mormânt.

Cât de mult ține sinucigașul chinez, ca autoritățile să știe necondiționat motivul faptei se vede și de acolo, că mulți își scriu aceasta chiar pe piele. Ei cred, că cuvintele scrise pe piele, nu se șterg niciodată.

Sinuciderea din răzbunare, Chinezii o țin a fi un lucru cu totul natural.

Un ilustru scriitor englez, Dyer-Ball, afirmă, că sinucigașul chinez nu regretă decât faptul, că numai o singură dată poate fi sinucigaș, trebuind a se mulțumi cu un singur harakiri la ușa dușmanului său.

Dintre femeile chineze măritate deasemenea se sinucid foarte multe, ceace se explică cu situația familiară nenorocită. Ea locuiește într-o casă cu soacra, care se poartă foarte rău, apoi cumnați, cumnate, etc. în cercul cărora își unește zilele și își face seama singură.

Sunt apoi localități în China, unde fetele, până într'atât li-e teamă de măritat, încât se sinucid cu zecile, numai să scape de viața conjugală amară.

Sinuciderea fetițelor logodite la 10—12 ani, sunt destul de frecvente.

În pătura socială mai înaltă, sinuciderea cauzate de ofențe, sunt privite ca fapte laudabile.

Apoi Chinezii se îngrijesc foarte mult de corp, ca să nu fie ciungărit. Au în vedere principiul: cum l-a primit, așa să-l redca.

Deacea foarte rar se folosesc la sinucidere de pumnal ori altceva: cea mai obișnuită e: spânzurarea.

R.

PAGODĂ ÎN CHINA

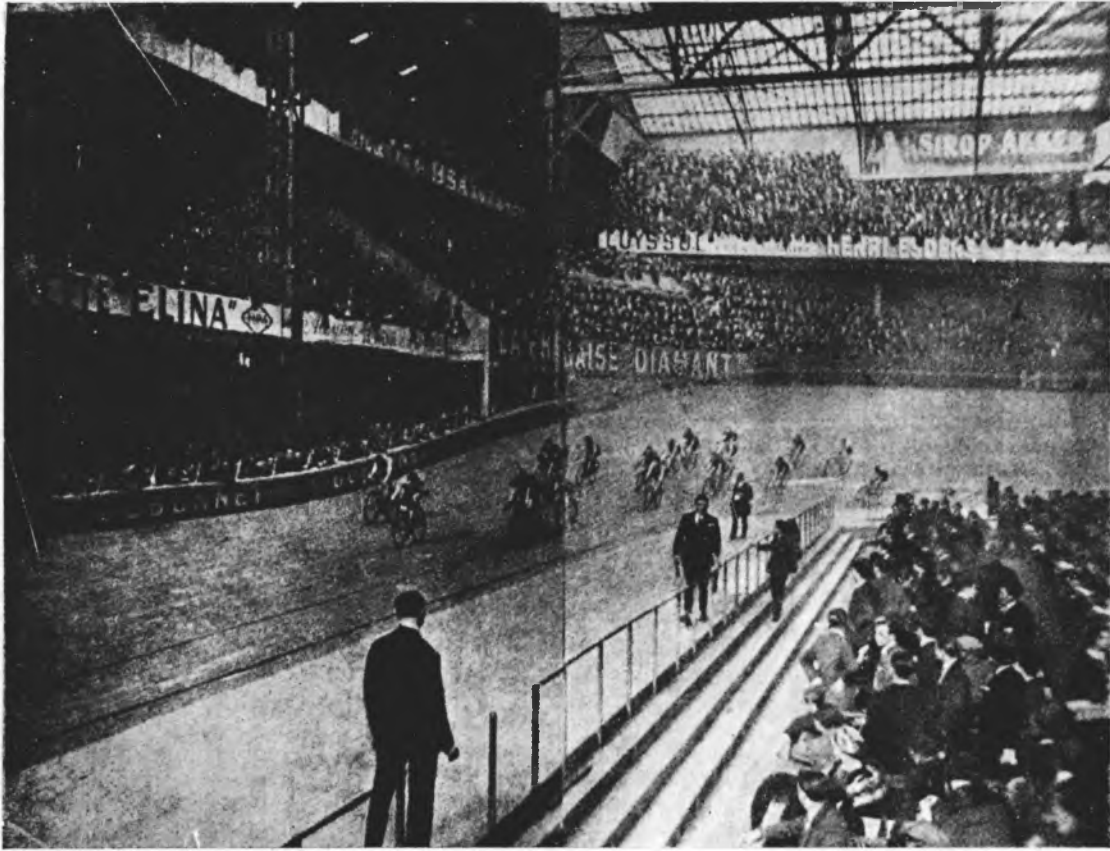
Berea cea mai bună

produce

URSUS

Fabrică de Bere S. A.
CLUJ (Mănăstur)

Cursele de bicicletă în Franța

FRANȚA este țara curselor de bicicletă, nu atât pentru numărul mare de aceste vehicule care există — 6.000.000 — dar mai ales pentru că francezul obișnuiește să-și pună toț sufletul în acest sport. Poate că o statistică ar arăta că în Olanda se umblă mai mult pe bicicletă, dar acolo bicicleta e privită exclusiv ca un mijloc de transport sau de locomoție. Francesul dinpovtrivă vede în bicicletă un obiect de sport și numai în al doilea rând este pentru dânsul un obiect de locomoție.

Cicliștii sunt foarte bine văzuți în Franța. Maeștrii pedalei sunt populari în această țară și câștigă mulți bani. Aceasta însufletește biceicletele pe lini și îndeamnă să continue un sport răb și popular. Există aci tot soiul de concursuri care întreține popularitatea sportului. O întrecere pentru începători adună anual zece până la 20 de mii de participanți. Întrecerile au loc în fiecare sat în parte și victorioșii se întrec apoi în centrele mai mari. Ultima cursă se face la Paris.

Dar deosebit interes prezintă pen-

tru francezi așa numitele curse de șase zile întreceri între cei mai buni cicliști sportivi, cari timp de șase zile și șase nopți, cu întreruperi foarte scurte străbat sute de kilometri, rotindu-se pe o pistă acoperită sub supravegherea unui juriu și urmăriți cu atenție de public care se schimbă mereu fiecare venind din când în când, în timpul zilei sau în timpul nopții să urmărească întrecerea. Se angajează pariuri importante și se dau premii mari. Ilustrația noastră reprezintă o asemenea cursă.

S'a isprăvit cu întrecerea de șase zile

Vrem să vedem cursa de 60 zile

Spre a satisface dorința cea mai arzătoare a omenirii, s'a construit o bicicletă de curse pentru doi „somnoroși.”

Campionul mondial Călătorescu aieargă. Partenerul său Pedelici se odihnește între timp.

O mică întoarcere și campionul Pedelici ia locul lui Călătorescu.

INTRE CLOWNI

Paul Fratellini explică fratelui său Francisc planul viitorului lor Sketch:

— Norocosule, toată munca o am eu!
— Să auzim! Spune Francisc.

— Da. De acum intru îți reped o pereche de palme solid aplicate, îți rup bastonul pe spinare, îți turtesc nasul cu pumnul și îți dau o lovitură sdravănă cu capul în stomah.
— Bine... bine... și pe urmă?
— Pe urmă?... Pe urmă publicul strigă: Bis, și eu reîncep.

Poșta Redacției

M. Gh. Mihăiescu. D-l Gh. Balan Șerban din Comloșul Mare (jud. Timiș-Torontal) și mulți alții ne arată că poezia intitulată „Nenoroc”, trimisă de Dv. cu mențiunea „Din Volumul de Versuri Licăriri” aparține d-lui R. D. Rosetti. V'am îndemna să citiți din când în când pagina noastră a treia, pentru ca să vă feriți de asemenea procedee, care înseamnă a abuza de buna noastră credință. Silindu-ne să fim circumspecți dăunați colaboratorilor einștiți.

Panl Lișteveanu. Avem de făcut aceeaș observație ca și d-lui Mihăiescu, pentru poezia „Pustiitate” de Traian Demetrescu, pe care Vați însușit-o printr'o procedare urită.

C. V. Georgescu, Obrejița, R.-Sărat. Pentru o revistă ca a noastră, cercul dv. de activitate e prea restrâns. Publicându-vise eventual darea de seamă a unui serbări de interes strict local, am făcut-o din politețe.

V. Nedelu, Timișoara. Primum cu plăcere și vom onora după importanță, fotografiile pe care ni le Veți trimite, dacă vor fi publicabile și interesante.

Massu Constantin, București. Vă exprimăm și pe această cale recunoștința noastră pentru sprijinul pe care-l dați revistei și Vă rugăm să credeți că ținem seama de toate indicațiunile ce ni le dați și pe care în limita posibilității le vom pune în aplicare.

Margareta Leca, Bacău. Facem aci cuvenita rectificare, arătând că fotografia apărută cu No. 24 la Conca-sul de copii era a fiului Dv. Gheorghies Leca, Bacău. Nu putem pentru această eroare publica încă odată fotografia.

Gelu I. Ștefănescu, Tighina. Dintr'o neglijență a serviciului nostru de expediție deabea astăzi Vi-s'a trimis premiul câștigat.

Motto: „Cumpărarea pianului e chestie de încredere”

Garanția cea mai deplină

o oferă renumele excelent al firmei

I. TRISKA

existență de 58 ani, cel mai vestit depozit al branșei

Reprezentantul general al cunoscutei mărci „Förster”

Cluj, Str. Șaguna 14. Telefon 419.

Cel mai mare și mai vechi concurs de sky

a avut loc în zilele de 3 și 4 Martie, la Oslo (Norvegia). În afară de scandinavi au participat la acest concurs japonezi, francezi

EXERCITII DE IARNĂ ALE TRUPELOR SOVIETICE

o aerosanie, aparținând flotei aeriene, cu mecanism de propulsie, pentru transporturile sanitare și

mitraliere montate pe sky, în serviciul armatei roșii

—000—

și italieni. De sigur că Norvegienii au fost învingători. Ilustrația noastră arată pe învingătorul la Olimpiade și la concursul Hollmenkollilor, Groettumsbraeten sărind.

NICIODATĂ NU-I PEA TĂRZIU! Doamna Fenton în vârstă de 104 ani, cea mai bătrână femeie din Statul Florida, și-a dovedit vioiciunea ei, făcând un sbor, deasupra țării, în avion. Ilustrația noastră înfățișează pe doamna Fenton, cu pilotul ei, după sbor. (Foto Graudenz)

INTRECERE SPORTIVA INTRE UNIVERSITĂȚILE CHAMBRIDGE ȘI OXFORD

Plecarea la intrecerea pe o jumătate de milă; al doilea dela stânga a fost învingătorul

Ilustrația noastră arată trenul electric, care pleacă către Hollmenkoll și care are, ca mai toate trenurile norvegiane un dispozitiv special în afară, pentru transportul skyurilor. (Foto Greudenz.)

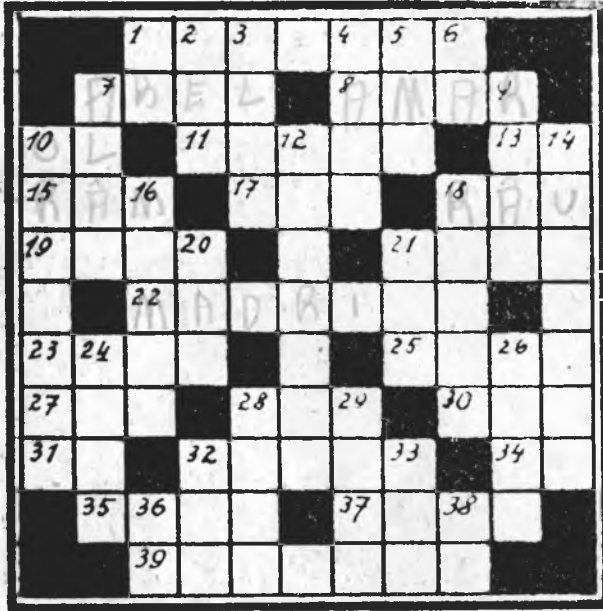
Ilustrația noastră înfățișează pe cei cincizeci de mii de spectatori dela concursul Hollmenkollilor

RECTIFICARE

In Jocul No. 2 din Realitatea Ilustrată No. 7 semnificațiile verticale au fost schimbate cu cele orizontale. De sigur că cititorii au făcut sin-guri convenita rectificare.

JOC No. 1.
 CUVINTE INCRUCIȘATE
 (10 puncte)
 De Victor Gh. Buescu—Craiova

ORIZONTAL: 1. Tălhar. 7. Fiul lui Isaac. 8. Durere. 10. Oală. 11. Manta boierească. 13. Adverb. 15. Vechiul nume românesc al Romei. 17. Dispozițiune particulară a tonurilor. 18. Fluviu. 19. Cerc de fier. 21. Căini (Trans.) 22. Oraș în Europa. 23. Nedrept. 25. Râu și oraș în Grecia. 27. Cuiu. 28. Plantă alimentară. 30. Antipatii. 31. Simț. 32. Substanță medicinală. 34. Pronume. 35. Drug. 37. Primarul unui oraș turcesc. 39. Boerul însărcinat cu strângerea dării pe bănturile spirtoase.

VERTICAL: 1. Monedă veche. 2. Animal aquatic. 3. Imperiu asiatic. 4. Principe al Iudeei. 5. Fecior. 6. Măsură de timp. 7. Cerb mare. 9. Arbore. 10. Cauză primă. 12. Lucrător la vie. 14. Șerocarul. 16. Emisar. 18. Sider. 20. Gumă-rășină. 21. Interjecție. 24. Aureolă. 26. Corp de trupe. 28. Origină nobilă. 29. Imn în onoarea lui Apollo. 32. Am pățit-o! 33. Soția lui Iacob. 36. Arma de apărare a viespei. 38. Măsură agricolă.

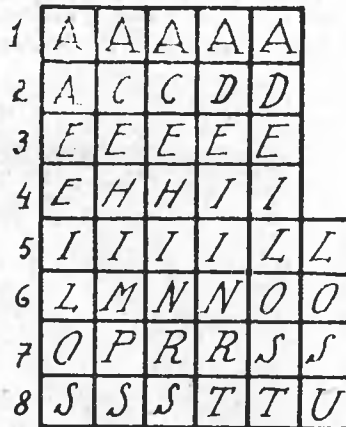
JOC No. 2. ANTIC

Trimis de Remus Onoș, Bistrița.
 (10 puncte)

RĂSPUNDEȚI

Intrebări trimise de Fănică G. Popescu Ploșor, Craiova.
 (5 puncte)

- Cum se numia în vechime Marea Britanie?
- Care e numele științific al reptilelor numite vulgar crocodili?
- Cum se numia în vechia limbă românească un raport oficial?
- Cum se numește templul indienilor și Siamezilor?
- Care e titlul ce se dădea odinioară boierilor moldoveni?
- Cine și când a fondat Athena?
- Cum se numește animalul fabulos de forma calului cu un corn drept în frunte?
- Care e numele vechilor populațiuni antropofage din Antile?
- Cine a inventat lumânările de stearină?
- Oare e primul învățat care a izbutit a descifra hieroglifile?

- Rege troian. 2. Erou grec. 3. Mama unui erou grec. 4. Căpetenia turcilor în războiul troian. 5. Erou grec. 6. Vestit prooroc grec. 7. Arcaș vsttit; tata lui Pindar. 8. Urmarea epopeei „Iliada”.

Inițialele de sus în jos dau numele unui erou elin din războiul Troian.

RUBRICA CITITORILOR

In această rubrică vom publica eventualele întrebări ce ne sunt adresate și vom ruga pe cititori ca ei să răspundă într-un cât o pot face. In acest fel stabilim un fel de corespondență între cititori. Nu admitem decât întrebări de ordin general și dintre răspunsuri publicăm totdeauna pe cel mai bun.

Răspunsurile se primesc în cursul săptămânei viitoare și se publică două numere după apariția întrebărilor.

INTREBĂRI

Ionel Robescu Severin. Care este compoziția apei regale. Atacă această apă metalele și de unde se poate procura. 2. Mai există în comerț cursul de mașini marine de A. Cupseo. 3. Din ce se fac membranele vibratoare la diafragme și care sunt cele mai bune.

Emil Bozdog, Alba-Iulia. Cari sunt membrii Academiei Române, la diferite secții literară științifică, etc.

Ardeleanu, Aleșd. Din ce se formează meteorii și de ce cad la pământ?

C. Dincescu, Pitești. Există vre-o crescătorie de vite unde să se găsească capre pentru lapte (5—6 litri pe zi).

Deslegările jocurilor se primesc la redacție până la 10 Aprilie cor. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obține numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerile 7, 8, 9 și 10, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii șapte deslegători, primesc câte un volum din operele autorilor renumiți. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 15 Aprilie 1928.

Un cititor. Se găsește cărți, în vr'una din limbile română, maghiară, franceză, italiană sau germană, care să trateze despre teoriile profesilor moderni în special, despre teoriile lui Christnamurti și ale lui Otoman Zar Adusht Ha'Nash, profetul mazdeist.

(Urmare depe pagina 14)

după publicația engleză de științe oculte „Light”. Literatura, despre cazul Patience Worth a crescut de atunci, ca un torent, la fel ca despre minunea dela Konnersreuth. Drept izvor principal, cei interesați pot consulta cartea: „The Case of Patience Worth. A Critical study of certain unusual phenomena, Boston 1927”, scrisă de Dr. Walter Franklin Prince. Dr. Prince crede în amintiri neștiute, izvorite dintr'o sferă a inconștientului, foarte puțin studiată, până în prezent Explicația lui are multe lipsuri. Bineînțeles că spirițiști convinși cred orbește, în dictatul, de dincolo de lume.

Este interesant că din aceasta s'ar putea deduce, că toți literații mari au fost inspirați eventual, de câteva genii, fiecare nefiind decât interpretul vre'unui spirit din lumea cealaltă.

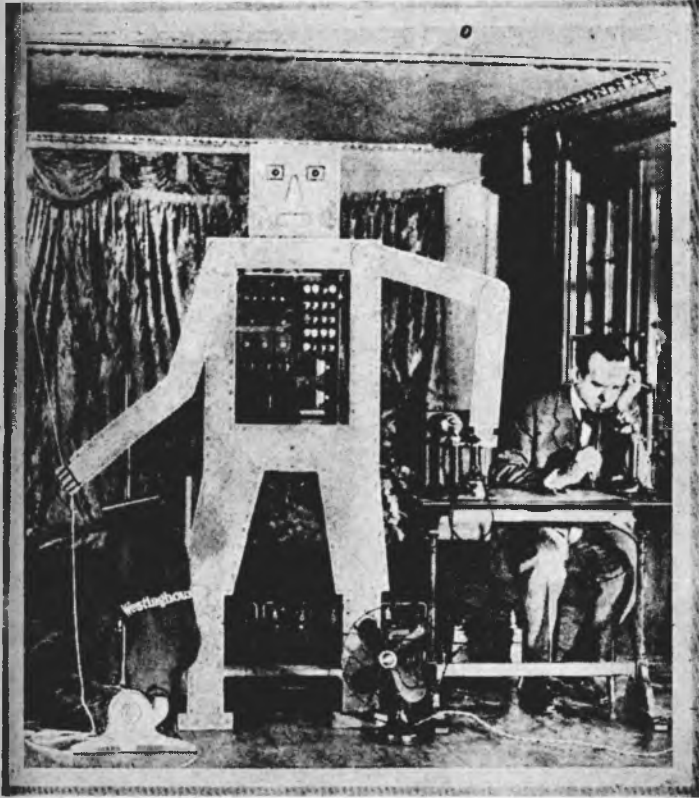
FONDAT 1896

Cele mai bine asortat magazin de instrumente muzicale, gramofone și harmonium

DÁVID VENCEL

CLUJ, STR. MEMORANDULUI 12
 CEREȚI OFERTE!

OAMENI, FAPTE ȘI IDEI

FANTAZIA POETILOR VA DEVENI REALITATE?

Într-o piesă de Teatru, de curând jucată pe scenele bucureștene, un poet pune pe scenă oameni mecanici, roboți cari lucrând ca și oricare dintre noi erau absolut lipsiți de sentiment, mecanismul se răzbuia asupra omului. — Iată că un inginer american a luat lucrul în serios și și-a pus în gând să construiască pe omul mașină, care să poată fi condus cu ajutorul unui telefon. Aparatul e în stare să facă diferite mișcări omenești

Primul zbor peste Ocean în anul acesta: aviatorul care n'are decât un ochi, Căpitanul Hinchcliffe, a încercat zilele trecute să treacă Oceanul plecând din Londra, peste Irlanda la Neufundland în America. Nu se știe nimic până în prezent de soarta sa. Ilustrația noastră îl reprezintă împreună cu soția lui înainte de plecare. (Foto Graudens).

PRINTUL DE COROANĂ AL JUGOSLAVIEI

Ilustrația noastră reprezintă una dintre cele din urmă fotografii ale tânărului prinț Petru al Jugoslaviei, vărul Regelui Mihai

REGELE ALFONS AL XIII-LEA AL SPANIEI CĂȘTIGĂTOR DE CONCURS

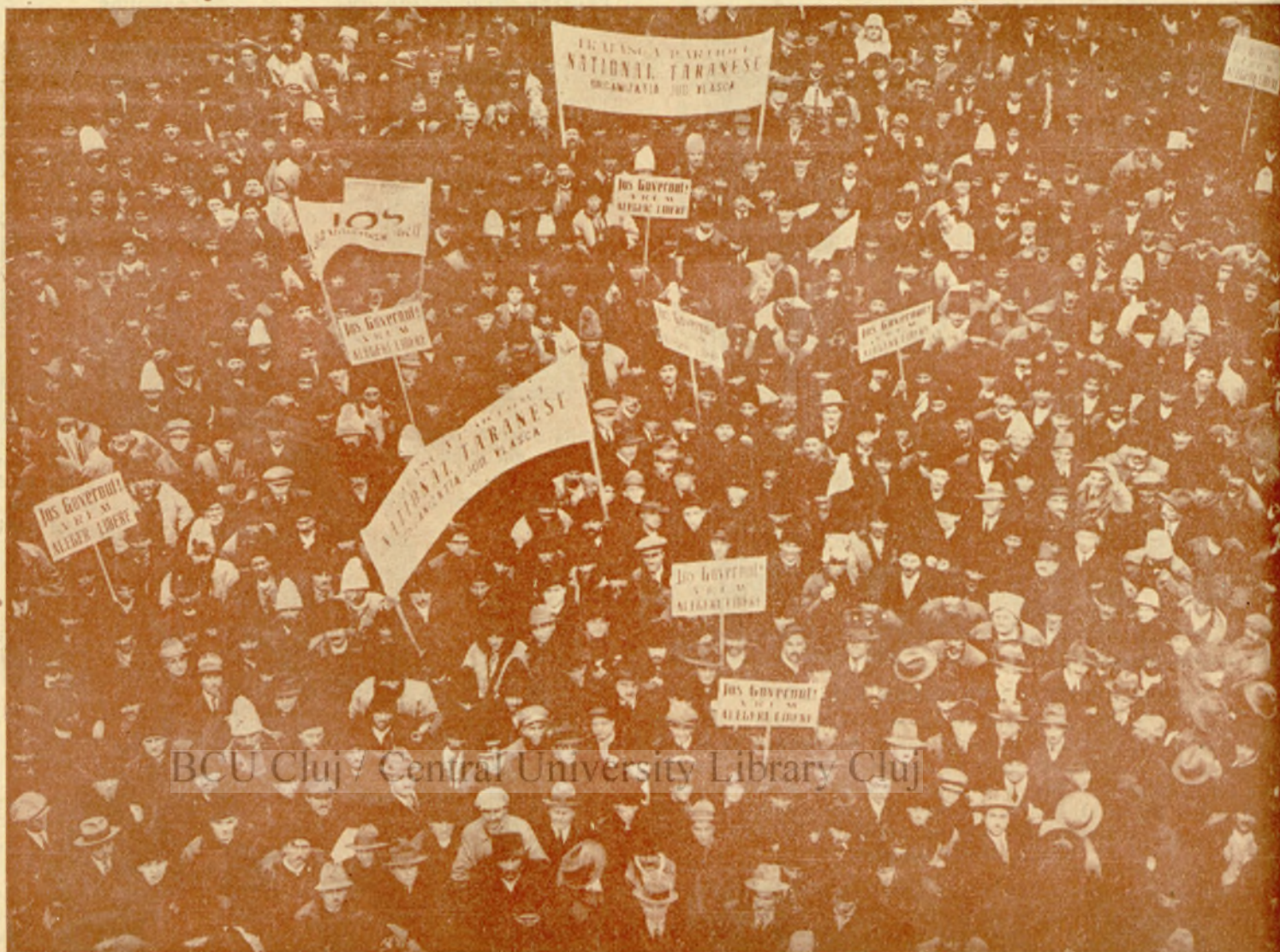
Regele care este un ochitor foarte dibaci, a câștigat de curând în Sevilla, la un concurs de tragere de porumbei, cupa premiului întâi

Deși în general din punct de vedere științific s'a stabilit că femeile brune snt mai pline de temperament, studenții Universității din Carolina de Nord au ales — cu 2500 de voturi, contra 250 — pe tânăra blondă domnișoara Broadus regina frumuseții. (Fotograudens).

Facem atenți pe cititori să citească noul concurs al „Realității Ilustrate“ din pagina 13.

ADUNĂRILE OPOZIȚIEI

Mulțimea, orașeni și țărani, zeci de mii de oameni cu placate an manifestat pe Calea Victoriei, împotriva Guvernului și pentru venirea la cârma țării a partidului național-țărănesc (Foto Realitatea)

Manifestația dela București

La București a avut o adunare a partidului național-țărănesc. Ziarele arată că agenția Rador ar fi informat străinătatea că la această adunare n'au luat parte decât un mic număr de cetățeni. Ilustrațiile noastre arată mai bine decât orice fel de comentarii care este adevărul.

Manifestația dela Cluj

La Cluj, Duminecă în 18 Martie, la fel ca și în celelalte capitale de județ, partidul național-țărănesc a ținut adunări de protestare împotriva guvernului. Ilustrația noastră reprezintă mulțimea adunată în fața Clubului din Cluj, unde se găsește și ziarul „Patria”.